



Biuletyn Informacyjny

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie



Kwiecień 2013

Nr 1 (79)

ISSN 2082-2650



XLIV OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA STUDENTÓW UCZELNI MEDYCZNYCH

Zdjęcia Adam Łopuszko, Marta Ciszak



2 Z obrad Senatu PUM**3 Nominacje profesorskie**

- Prof. dr hab. n. med. Bożena Birkenfeld
- Prof. dr hab. n. med. Jacek Gronwald
- Prof. dr hab. n. med. Grzegorz Kurzawski

8 Wywiad z Marią Czerniecką, kanclerz PUM**10 Zachodniopomorskie Centrum Biogospodarki****12 Konferencje, zjazdy, szkolenia**

- 30. World Conference of the International Society for Fluoride Research
- Diabetologia w Szczecinie Wiosna 2013
- 10. Polsko-Niemieckie Sympozjum Chirurgii Ręki
- Szkolenie Europejskiej Asocjacji Serca i Naczyń
- Program protekcji mózgu
- Postępy w diagnostyce chorób autoimmunologicznych
- Współpraca ze Słowenią
- Dzień Mózgu

27 Pierwsze kolokwium habilitacyjne na WNoZ**29 Zmiany kadrowe na PUM w 2012 r.****31 Biec do końca**

- Wywiad z profesorem Kazimierzem Ciechanowskim

33 XLIV Ogólnopolska Konferencja Naukowa Studentów Uczelni Medycznych**36 Pielęgniarki i położne podczas I i II wojny światowej****37 Studenckie Koło Naukowe im. Stanisławy Leszczyńskiej****39 VIII Ogólnopolski Konkurs Pielęgniarka Roku 2012****40 Targi, targi, targi...****41 Pierwszy Tydzień Mózgu w Szczecinie****43 Opowieści lekarskie – Jazz Café****45 Z życia studentów**

- Tydzień walki z rakiem szyjki macicy
- Dzień Dawcy Szpiku
- Obchody Dnia Chorób Rzadkich
- Dolina Mukolinków
- Jestem dumny...
- Joint British Transplantation Society and Renal Association Congress
- Przychodnia Studencka
- 21:37. Memoriał ku czci Jana Pawła II
- Po zdrowie na rowerze – Dzień Kobiet z IFMSA-Poland

Biuletyn Informacyjny – Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie. Wydawany za zgodą Rektora PUM
Redakcja: Dagmara Budek – redaktor naczelny, Kinga Brandys, Bogusława Romaniak, Jacek Rudnicki, Sławomir Szymański
Nakład 520 egz. Adres Redakcji: Biblioteka Główna PUM, al. Powstańców Wlkp. 20, 70-110 Szczecin, tel. 91 441 45 00,
e-mail: biblioteka@pum.edu.pl

Skład: Waldemar Jachimczak. Druk: ZAPOL, 71-062 Szczecin, al. Piastów 42, tel. 91 435 19 00, www.zapol.com.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania otrzymanych tekstów

Z OBRAD SENATU PUM

Na posiedzeniu Senatu w dniu 6 marca 2013 r.:
Pozytywnie zaopiniowano:

- awans prof. dr. hab. Marka Brzosko na stanowisko profesora zwyczajnego PUM;
- awans dr. hab. Andrzeja Brodkiewicza oraz dr. hab. Janusza Menkiszaka na stanowiska profesorów nadzwyczajnych PUM;
- kandydaturę prof. dr. hab. Anny Boroń-Kaczmarek do funkcji kierownika Katedry Chorób Zakaźnych;
- kandydaturę prof. dr. hab. Tomasza Grodzkiego do funkcji kierownika Katedry Chorób Klatki Piersiowej;
- kandydaturę prof. dr. hab. Marty Wawrzynowicz-Syczewskiej do funkcji kierownika Kliniki Chorób Zakaźnych, Hepatologii i Transplantacji Wątroby;
- kandydaturę prof. dr. hab. Krzysztofa Borowiaka do funkcji kierownika Zakładu Toksykologii Klinicznej i Sądowej;
- kandydaturę dr. hab. Mirosława Parafiniuka do funkcji kierownika Katedry Medycyny Sądowej;
- kandydaturę dr. n. med. Stanisława Kulawiaka do funkcji kierownika Samodzielnej Pracowni Medycyny Katastrof na kolejny okres.

Podjęto uchwały w sprawach:

- wyrażenia opinii dotyczącej kandydatów do nadania Medalu Komisji Edukacji Narodowej;
- zaopiniowania wniosku o nagrodę ministra zdrowia dla nauczycieli akademickich za osiągnięcia naukowe uzyskane w roku 2012;
- ustalenia szczegółowych terminów postępowania rekrutacyjnego na studia stacjonarne i niestacjonarne na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie na rok akademicki 2013/2014;
- ustalenia limitu przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2013/2014;
- zmiany Uchwały nr 14/2013 dotyczącej utworzenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu studiów podyplomowych na kierunku gerontologia i geriatria kliniczna z organizacją i zarządzaniem;
- zmiany Uchwały nr 15/2013 dotyczącej utworzenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu studiów podyplomowych na kierunku neurokognitywistyka wieku dojrzałego;
- zmiany Uchwały nr 16/2013 dotyczącej utworzenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu studiów podyplomowych na kierunku psychogeriatryka z neurorehabilitacją;
- zmiany Uchwały nr 33/2011 dotyczącej zasad ustalenia obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiaru zajęć dydaktycz-

nych oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych i powierzenia prowadzenia zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych;

- przyjęcia darowizny od Fundacji Banku Zachodniego WBK SA;
- sprzedaży lokali znajdujących się w budynku położonym w Szczecinie przy ul. Zawadzkiego 52;
- przeznaczenia środków własnych na uzupełnienie finansowania zadania inwestycyjnego: „Międzywydziałowe Centrum Dydaktyki”;
- zmiany Statutu Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. T. Sokołowskiego PUM w Szczecinie;
- wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny przez SPSK nr 1;
- zmiany Statutu Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie.

Na posiedzeniu Senatu w dniu 27 marca 2013 r. podjęto uchwały w sprawach:

- przedłużenia okresu zatrudnienia nauczycielom akademickim;
- uchwalenia Regulaminu studiów podyplomowych Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- wyrażenia opinii dotyczącej zawarcia umowy o współpracy z Asklepios Kliniken GmbH;
- zatwierdzenia planu finansowego i inwestycyjnego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 im. prof. T. Sokołowskiego PUM w Szczecinie na 2013 rok;
- zatwierdzenia planu rzeczowo-finansowego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie na 2013 rok;
- wyrażenia opinii dotyczącej zaciągnięcia przez Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 2 PUM w Szczecinie pożyczki na realizację zadania pn. „Termomodernizacja budynków Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie ze źródłami energii odnawialnej”;
- wyrażenia opinii o odwołaniu dyrektora Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie.

Na posiedzeniu Senatu w dniu 25 kwietnia 2013 r.:
Pozytywnie zaopiniowano:

- kandydaturę prof. dr. hab. Romualda Bohatyrewicza do funkcji kierownika Katedry Anestezjologii i Intensywnej Terapii;

- kandydaturę dr. hab. Macieja Żukowskiego do funkcji kierownika Kliniki Anestezjologii, Intensywnej Terapii i OstreŹy Zatrucia.

Podjęto uchwały w sprawach:

- uchwalenia Regulaminu Studiów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie;
- utworzenia Programu Asklepios;
- Regulaminu postępowania rekrutacyjnego na I rok odpłatnych studiów prowadzonych w ramach programu anglojęzycznego na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie na rok akademicki 2013/2014;
- zatwierdzenia wzorów dyplomów doktorskich i habilitacyjnych.

Regulaminu postępowania rekrutacyjnego na I rok odpłatnych studiów prowadzonych w ramach Programu Asklepios na kierunku lekarskim na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie na rok akademicki 2013/2014;

– zatwierdzenia wzorów dyplomów doktorskich i habilitacyjnych.

**Teksty uchwał dostępne są na stronie WWW uczelni w zakładce „Dokumenty”*

DB

NOMINACJE PROFESORSKIE

PROF. DR HAB. N. MED.

BOŻENA BIRKENFELD

ZAKŁAD MEDYCyny NUKLEARNEJ

18 PAŹDZIERNIKA 2012 R.

Bożena Birkenfeld urodziła się w 1954 r. w Szczecinie. W 1973 r. ukończyła klasę matematyczno-fizyczną V Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Asnyka w Szczecinie, a w 1979 r. uzyskała dyplom lekarza na Wydziale Lekarskim Pomorskiej Akademii Medycznej. Pracę w Zakładzie Radioizotopów, obecnie Zakład Medycyny Nuklearnej, podjęła zaraz po ukończeniu studiów, uważając, i tak jest do dziś, że medycyna nuklearna jest



najbardziej interesującą i pasjonującą dziedziną medycyny. Od 2002 r. jest kierownikiem Zakładu Medycyny Nuklearnej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Jest specjalistą w dziedzinie medycyny nuklearnej i specjalistą I stopnia w dziedzinie chorób wewnętrznych. W 1990 r. obroniła z wyróżnieniem summa cum laude pracę doktorską pt. „Ocena funkcji wątroby w oparciu o wybrane parametry uzyskane z komputerowego opracowania wyników izotopowego

badania dynamicznego”; stopień doktora habilitowanego uzyskała w 2001 r. na podstawie rozprawy pt. „Wartość prognostyczna tomograficznej scyntygrafii perfuzyjnej serca u pacjentów z chorobą wieńcową”.

W 1990 r. uzyskała certyfikat ELTS British Council. W 1991 r. przebywała na dziewięciomiesięcznym stypendium Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu i odbyła staż naukowy w Zakładzie Medycyny Nuklearnej, St. Bartholo-

mew's Hospital w Londynie. W czasie odbywania stażu uzyskała rejestrację w General Medical Council i prawo wykonywania zawodu lekarza w tym zakładzie na stanowisku registrar. Uczestniczyła w naukowej i usługowej działalności zakładu oraz uczęszczała na zajęcia będące w programie specjalizacji z medycyny nuklearnej na University of London Faculty of Medicine.

Staż naukowy odbywała w 1995 r. Royal Free Hospital w Londynie (jako stypendystka Fundacji

Batorego) i w 2007 r. na Uniwersytecie Technicznym w Monachium. W tym samym roku przebywała na dwutygodniowym stypendium Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i odbyła szkolenie z zakresu pozytonowej tomografii emisyjnej (PET/CT) w Zakładzie Medycyny Nuklearnej Wydziału Medycznego Uniwersytetu Technicznego w Monachium.

Uczestniczyła w kilkunastu kursach i szkoleniach z zakresu diagnostyki i terapii radioizotopowej, organizowanych przez European School of Nuclear Medicine oraz Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu.

Na dorobek naukowy prof. Bożeny Birkenfeld składa się ponad 60 publikacji w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz ponad 100 doniesień zjazdowych. Jest redaktorem i współautorem książki pt. „Medycyna nuklearna – obrazowanie molekularne”, oraz współautorem czterech rozdziałów w innych monografiach. Wielokrotnie brała czynny udział w zjazdach krajowych i zagranicznych, w tym w bardzo wielu zjazdach Europejskiego Towarzystwa Medycyny Nuklearnej.

W działalności naukowej zwracają uwagę jej szerokie zainteresowania dotyczące roli metod z zakresu medycyny nuklearnej w diagnostyce i terapii różnych trudnych problemów klinicznych. Zajmowała się zastosowaniem metod radioizotopowych w ocenie czynności wątroby, diagnostyką przerzutów nowotworowych, badaniami węzła wartowniczego, diagnostyką stanów zapalnych w okolicy protez naczyniowych i stawowych, oceną czynności nerek u dzieci, badaniami perfuzji mięśnia sercowego u różnych grup pacjentów, w tym u kobiet z podejrzeniem choroby wieńcowej oraz do oceny prognozy, diagnostyką i terapią chorób tarczycy, badaniami hybrydowymi SPECT/CT, aspektem dozymetrycznym i ochrony radiologicznej terapii i badań radioizotopowych. Współpracuje z wieloma ośrodkami krajowymi i zagranicznymi, w tym z Departament of Nuclear Medicine Royal Free Hospital w Londynie, Medical Imaging Research Group, British Columbia University w Vancouver w Kanadzie, Depart-

ment of Diagnostic Imaging w Singapurze, Międzynarodową Agencją Energii Atomowej, ośrodkami w kraju oraz klinikami PUM.

Profesor Bożena Birkenfeld była kierownikiem trzech i współwykonawcą sześciu grantów naukowych. Jest promotorem siedmiu doktoratów, recenzentem czterech rozpraw habilitacyjnych oraz wielu doktoratów.

Była głównym organizatorem czterech międzynarodowych zjazdów i konferencji oraz dwóch ogólnopolskich, wielokrotnie członkiem komitetów naukowych sympozjów i konferencji, wielokrotnie przewodniczyła sesjom w czasie konferencji. Jest konsultantem województwa zachodniopomorskiego w dziedzinie medycyny nuklearnej, delegatem krajowym do Union Europeenne Des Medecins Specialistes – Section and Board of Nuclear Medicine, ekspertem Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, recenzentem projektów badawczych, członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, przewodniczącą Sekcji Medycznej Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, członkiem Zarządu Komitetu Fizyki Medycznej, Radiobiologii i Diagnostyki Obrazowej Polskiej Akademii Nauk. Przez dwie kadencje była członkiem Zarządu Polskiego Towarzystwa Medycyny Nuklearnej. Jest członkiem wielu towarzystw naukowych. Angażuje się w działalność organów kolegialnych PUM, jest członkiem Senackiej Komisji ds. Zatrudnienia i Awansów, ds. Oceny Nauczycieli Akademickich, ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą. Wielokrotnie uzyskiwała nagrody rektora.

Profesor Bożena Birkenfeld prowadzi zajęcia dla studentów medycyny, biotechnologii, analityki lekarskiej, lekarzy specjalizujących się w radiologii, endokrynologii, lekarzy stypendystów Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, fizyków medycznych.

W życiu prywatnym jest dobrą matką, babcią, partnerką, koleżanką. Ma córkę Joannę oraz wnuka Huberta. Lubi naturę oraz aktywne spędzanie czasu wolnego, jeździ na rowerze i na nartach, praktykuje jogę.

(red.)



Źródło: www.prezydent.pl, zdjęcie Eliza Radzikowska-Białobrzaska

PROF. DR HAB. N. MED. JACEK GRONWALD

ZAKŁAD GENETYKI I PATOMORFOLOGII

7 SIERPNIA 2012 R.

Jacek Gronwald urodził się w 1965 r. w Koszalinie. Ukończył II LO im. W. Broniewskiego w Koszalinie. Jest absolwentem Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, specjalistą w dziedzinie położnictwa i ginekologii, w dziedzinie genetyki klinicznej oraz w dziedzinie laboratoryjnej genetyki medycznej.

Od 1991 r. pracuje w Zakładzie Genetyki i Patomorfologii i Międzynarodowym Ośrodku Nowotworów Dziedzicznych Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Odbił stypendia naukowe w Instytucie Genetyki Człowieka Uniwersytetu w Heidelbergu w Niemczech (1994–1995), Narodowym Instytucie Nowotworów (NCI) w Rockville MD w USA (1999), Niemieckim Instytucie Badań nad Nowotworami (DKFZ) w Heidelbergu (2004) oraz w Międzynarodowej Agencji Badań nad Rakiem (IARC) w Lyonie we Francji (2005).

Pracę doktorską pt. „Zaburzenia genomowe w guzach pierwotnych i przerzutowych raka jasno-komórkowego nerki wykrywane techniką porównawczej hybrydyzacji genomów” obronił w 1997 r. w PAM z wyróżnieniem *summa cum laude*, a stopień doktora habilitowanego uzyskał na podstawie rozprawy pt. „Wybrane aspekty poradnictwa genetycznego u nosicielek mutacji genu BRCA1” w 2008 r. Otrzymał za nią Nagrodę Ministra Zdrowia.

Głównym przedmiotem jego zainteresowań badawczych jest genetyka nowotworów, ze szczegól-



nym uwzględnieniem poszukiwania korelacji molekularno-klinicznych u osób z predyspozycją do nowotworów piersi i jajnika.

Jest autorem lub współautorem dziewięciu monografii oraz 151 publikacji naukowych zamieszczonych w recenzowanych czasopismach zagranicznych i krajowych o łącznym IF około 700, które były cytowane 4217 razy, a korelujący z liczbą cytowań indeks Hirscha wynoszący 29 sprawił, że w 2012 r.

znalazł się na liście 15 polskich badaczy o najwyższym współczynniku Hirscha w dziedzinie medycyny. Jest też recenzentem projektów badawczych Union for International Cancer Control (UICC).

Od początku swojej pracy zawodowej zajmował się badaniami genetycznymi w najróżniejszych aspektach. Przeprowadzając klasyczną analizą chromosomów, już w 1995 r. wdrożył do użytku technikę FISH i CGH; były to wówczas pierwsze lub jedne z pierwszych eksperymentów CGH wykonanych w Polsce.

Pracując w Onkologicznej Poradni Genetycznej, zajmował się prowadzeniem rodzin przede wszyst-

kim z agregacją nowotworów piersi i jajnika, a także jelita grubego, i tworzeniem rejestrów pacjentów. Badając pacjentów objętych tymi rejestrami, w 1999 r. zespół, w skład którego wchodził prof. Gronwald, odkrył w populacji polskiej mutacje założycielskie genu BRCA1, co stanowiło



Źródło: www.prezydent.pl, zdjęcie Łukasz Kamiński

podstawę do opracowania efektywnego testu genetycznego dla rodzin z nowotworami piersi i jajnika. W 2002 r. udało się określić w polskiej populacji spektrum mutacji genów MSH2 i MLH1. W następnych latach, badając mutacje genu BRCA1 najczęściej występujące w Polsce w grupach pacjentów z populacji białoruskiej i litewskiej, prof. Gronwald odegrał kluczową rolę w odkryciu powszechności występowania tych zmian genetycznych w rodzinach z agregacją raków piersi i jajnika również na Białorusi i Litwie.

Bardzo istotna sfera działań prof. Jacka Gronwalda to nawiązanie i realizowanie współpracy z lekarzami rodzinnymi w województwie zachodniopomorskim. W ramach tej współpracy uzyskano dane ankietowe dotyczące zachorowań na nowotwory w rodzinie od około 1,4 mln pacjentów. Na konsultacje i testy genetyczne zostali wyselekcjonowani pacjenci z obciążonym wywiadem dotyczącym przede wszystkim raka piersi, jajnika i jelita grubego. Umożliwiło to zdiagnozowanie około 1,5 tys. osób z mutacją genu BRCA1 (w całej Polsce jest ich blisko 7 tys.). Zdiagnozowani pacjenci zostali włączeni do grup ryzyka i objęci zindywidualizowanym programem profilaktycznym. Po 10 latach zaobserwowano w województwie zachodniopomorskim najwyższy w kraju spadek zachorowalności na raka jajnika.

Był jednym z współtwórców Ośrodka Nowotworów Dziedzicznych PAM w Szczecinie, a w następnych latach, korzystając ze zdobytych doświadczeń, zorganizował onkologiczne poradnie genetyczne w Koszalinie (1998 r.), Rzeszowie (2000 r.) i Brzozowie (2004 r.).

Profesor Jacek Gronwald od 2005 r. pełni funkcję zastępcy kierownika Onkologicznej Poradni Genetycznej PUM w Szczecinie, która z małej poradni przerodziła się w jeden z największych ośrodków tego typu w Europie.

Od 2009 r. jest dziekanem Wydziału Lekarsko-Biotechnologicznego i Medycyny Laboratoryjnej PUM i pełni tę funkcję drugą kadencję. W 2011 r. wojewoda podkarpacki powołał go na stanowisko konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie genetyki klinicznej.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Genetycznego – od 1991 r. (w latach 1992–1994 pełnił funkcję skarbnika koła); Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka – od 1997 r.; Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego – od 1991 r. Od kilku lat jest członkiem Ovarian Cancer Association Consortium (OCAC), w ramach którego prowadzi wieloośrodkowe badania nad różnymi aspektami wpływającymi na rozwój, przebieg i leczenie raka jajnika.

Był wielokrotnie nagradzany za osiągnięcia naukowe nagrodami ministra zdrowia oraz rektora PUM. W 2004 r. został laureatem nagrody Zachodniopomorskiego Nobla za publikacje w najwyżej notowanych czasopismach naukowych. W tym samym roku otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi nadany przez prezydenta RP.

Profesor Gronwald interesuje się również historią i fotografią, lubi żeglować i podróżować. Jest żonaty, małżonka Helena jest stomatologiem. Mają trzy córki i trzech synów.

(red.)

PROF. DR HAB. N. MED. GRZEGORZ KURZAWSKI ZAKŁAD GENETYKI I PATOMORFOLOGII 21 GRUDNIA 2012 R.

Grzegorz Kurzawski urodził się w 1952 r. w Poznaniu. Szkołę podstawową, a następnie VI Liceum Ogólnokształcące ukończył w Szczecinie. Dyplom biologa ze specjalizacją w zakresie biochemii uzyskał na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwer-

sytetu Wrocławskiego w 1976. Po studiach rozpoczął pracę w Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, w nowo powstałej Pracowni Biochemicznej Instytutu Pediatrii, gdzie zajmował się analizą aminokwasów w płynach fizjologicznych i zagadnieniami

dotyczącymi przemian aminokwasów siarkowych i wolnych rodników. Ten okres pracy zakończyła obrona rozprawy doktorskiej pt. „Fluorymetryczna analiza przebiegu reakcji autoutleniania adrenaliny i jej zastosowanie do oznaczania aktywności dysmutazy ponadtlenkowej (SOD)” na Uniwersytecie Wrocławskim w 1987 r.

W latach 1992–1993 Grzegorz Kurzawski odbył staż w znanym ośrodku naukowym Jefferson Cancer Institute, Thomas Jefferson University w Filadelfii, pracując nad wirusem HIV. Po powrocie do kraju, mając bogate doświadczenie w zakresie nowoczesnych technik biologii molekularnej i komórkowej, włączył się w tworzenie i kierowanie Pracownią Analiz Molekularnych, działającą przy Zakładzie Genetyki i Patomorfologii PUM. W tym okresie tworzył i prowadził wspólnie z profesorami Janem Lubińskim i Józefem Kładnym rejestr rodzin z zespołem Lyncha. Wprowadził jako pierwszy w Polsce diagnostykę molekularną zespołu Lyncha, obejmującą wykrywanie mutacji punktowych i dużych delecji, wykorzystując najnowsze metody: automatyczne sekwencjonowanie (w 1994 r.), DHPLC (w 1998 r.), MLPA (w 2003 r.), iPLEX z użyciem metody MALDI-TOF MS (w 2009 r.), co przyczynia się w istotny sposób do ciągłego unowocześnienia pracowni i zwiększenia możliwości naukowych i diagnostycznych. Od września 2005 r. do maja 2006 r. przebywał w renomowanym ośrodku naukowym Biomedicum w Helsinkach, gdzie realizował projekt pt. „Identification of new cancer susceptibility genes by linkage analyses in Polish families with aggregation of breast or colorectal cancers” finansowany przez fundację Marie Curie. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie biologii medycznej uzyskał 2007 r. po przedstawieniu pracy habilitacyjnej pt.



„Wybrane aspekty diagnostyki molekularnej zespołu Lyncha”. W tym samym roku uzyskał tytuł specjalisty w dziedzinie laboratoryjnej genetyki medycznej. Ostatnie pięć lat poświęcił głównie na kontynuację badań dotyczących zespołu Lyncha i prowadzenie dydaktyki na nowych kierunkach na PUM: analityce medycznej i biotechnologii medycznej.

Jest autorem lub współautorem ponad 250 udokumentowanych doniesień naukowych. Większość jego publikacji, których łączny impact factor (IF) wyniósł 255 pkt, została zamieszczona w czasopismach z listy filadelfijskiej. Wśród nich należy wymienić: „Cancer Research”, „American Journal of Human Genetics”, „Journal Medical Genetics”, „Journal of Clinical Immunology”, „Virology”, „International Journal of Cancer”, „Human Genetics”. Prace były cytowane 1700 razy, a indeks Hirscha wynosi 20.

Był wielokrotnie nagradzany przez ministra zdrowia i opieki społecznej za prace dotyczące biologii molekularnej, genetyki klinicznej, patologii molekularnej i diagnozowania predyspozycji do nowotworów. Jest też laureatem Zachodniopomorskiego Nobla 2001 za opracowanie testu wykrywającego genetyczną predyspozycję do raków jelita grubego i trzonu macicy, przyznanego przez kapitułę Zachodniopomorskiego Klubu Liderów Nauki.

W kadencji 2003–2006 był członkiem Komisji Biologii Molekularnej Komitetu Patologii Komórkowej i Molekularnej Wydziału Nauk Medycznych Polskiej Akademii Nauk, w latach 2007–2010 – członkiem Komitetu Biotechnologii przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, a obecnie jest członkiem Komitetu Genetyki Człowieka i Patologii Molekularnej. Jest też członkiem towarzystw naukowych: Polskiego Towarzystwa Genetycznego



Źródło: www.prezydent.pl, zdjęcie Eliza Radzikowska-Białobrzeska

(od 1993 r.), Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka (od 1997 r.), Polskiego Towarzystwa Biochemicznego (od 1976 r.). Był członkiem Senatu PUM i pracował w wielu komisjach senackich. Jest członkiem Komisji ds. Wstępnej Oceny Wniosków przy Nadawaniu Stopni Naukowych w zakresie Biologii Medycznej. Za aktywne uczestnictwo w życiu uczelni był wielokrotnie nagradzany przez rektora, w tym medalem „Za zasługi dla Pomorskiej Akademii

Medycznej w Szczecinie”. Za całokształt osiągnięć został odznaczony przez prezydenta RP Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi.

Wolny czas lubi spędzać z rodziną na łonie przyrody. Jest żonaty i ma dwóch dorosłych synów. Starszy Mateusz poszedł w ślady ojca, został biologiem, młodszy Łukasz jest wiolonczelistą i reżyserem dźwięku.

(red.)

WYWIAD Z MARIĄ CZERNIECKĄ, KANCLERZ PUM

Rozmowę z Marią Czerniecką – kanclerz Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie od 1 stycznia 2013 r., przeprowadziła redaktor Kinga Brandys.

Kinga Brandys: Dużo pracy?

Maria Czerniecka: – Bardzo dużo, ciągle jeszcze poznaję uczelnię i jej specyfikę. W tej instytucji dużo się dzieje, realizowane są inwestycje, przygotowuje się nowe plany związane z dydaktyką, podejmowanych jest wiele badań. Jak widać, wielość zagadnień, ale praca bardzo ciekawa.

Co takiego powiedział, czym przekonał Panią prof. Andrzej Ciechanowicz – rektor PUM, aby Pani – kobieta biznesu, niezależna, wykonująca dobrą pracę – objęła stanowisko kanclerza i dołączyła do jego zespołu?

– Zaciekał mnie. Uczelnia nie jest instytucją, która stoi w miejscu, ale się rozwija, idzie w nowym kierunku. Pan rektor przedstawił perspektywy, nowe możliwości. Pokazał, że uniwersytet jest miejscem rozwoju, a nasz zespół nie będzie bać się nowoczesnych rozwiązań i inicjatyw. Swoiste wyzwanie i inspiracja. A ja lubię wyzwania, lubię się rozwijać. Zajmowałam się



różnymi zagadnieniami: nauką, bankowością, biznesem. PUM stał się miejscem, gdzie zetknęły się wszystkie moje dotychczasowe doświadczenia. Chciałabym budować wielkość tej uczelni i przyczynić się do jeszcze większego jej rozwoju np. w skali europejskiej.

Czy jest Pani urzędnikiem, czy menedżerem?

– Wydaje mi się, że jestem bardziej menedżerem niż urzędnikiem. Chociaż sprawy typowo formalne są równie ważne. Widzę siebie jako menedżera zarządzającego pewnymi procesami i osobami. Bo przecież to ludzie stanowią o wielkości tej uczelni. I to z ludźmi trzeba pracować i ludźmi zarządzać. Układanie pewnych procesów i współpracy daje satysfakcję.

A co panią zaskoczyło na PUM? Czy są jakieś rzeczy, które Panią zdziwiły?

– Poznawanie nowej instytucji, kiedy wiesz, jak się pracowało w dobrze znanym miejscu, powoduje, że niektóre rzeczy wydają się zaskakujące. Oczywiście, było kilka takich elementów, ale w tej chwili ich nie pamiętam. Na pewno część tych zdarzeń dotyczyła organizacji pracy oraz planowania działań.

Pamięta Pani swoją pierwszą decyzję na stanowisku kanclerza?

– Pierwsze decyzje dotyczyły przeprowadzenia przetargów na usługi, na wykonywanie których umowy wygasły 31 grudnia 2012 r. i trzeba było te decyzje podjąć szybko. Od początku rozpoczęłam także prace nad instrukcją gospodarowania mie-
niem. Już w pierwszych dniach pracy, przy poznawaniu procedur, zauważyłam i zwrócono mi także uwagę, że są luki, nad którymi warto się pochylić i które warto wypełnić. Najgorsze są niedomówienia, one w dalszym etapie przekładają się na pracę i na sprawozdania z funkcjonowania uczelni. Mam nadzieję do końca kwietnia zamknąć ten temat i wprowadzić tę instrukcję w życie. I już wiem, że spowoduje ona poważne zmiany w działalności PUM.

Zaordynowała Pani comiesięczne spotkania kierowników zespołów administracyjnych, wcześniej takich odpraw nie było. Czy to także okazja do poznawania samych siebie?

– Na każdym spotkaniu powinien być temat przewodni; możliwość wypowiedzenia się w ważnych kwestiach powoduje, że się słuchamy, wiemy, co robią poszczególne jednostki organizacyjne i na ile nasze działania są spójne. Mamy świadomość tego, co się wokół nas dzieje. Mówimy np. o systemach parametryzacji, informatycznym i przygotowywaniu danych do oceny. Staram się, aby na tych spotkaniach przekazywane były najważniejsze informacje, ale także o to, aby kierownicy mogli sami powiedzieć o swoich zadaniach. Wiem, że te wszystkie problemy omawiane są później z zespołami. I w ten sposób pracownicy wiedzą, co się dzieje na uczelni. Takie spotkania nie mogą być oczywiście za długie.

Co zrobić, aby pracownik identyfikował się z firmą. Firma to ja – ja to firma. Łatwo powiedzieć, trudniej wykonać.

– Zgadzam się. Często zdarza się, że tylko przepisowe 8 godzin i to wszystko, co pracownik daje firmie. Wiele osób pracujących na PUM pokazuje, jak ważne jest dla nich dobro uczelni i jak mocno zależy im na tym, aby się ona rozwijała. Dla wielu to nie jest tylko miejsce pracy. Jestem jak najbardziej za identyfikacją pracownika z uczelnią. Staram się pokazywać, że dbamy o pracowników. Myślę tu o wdrożeniu procedur określających ścieżki rozwoju, możliwości awansu, szkolenia. Nie tylko jedna czynność i jedna praca, ale także świadomość tego, co mogę osiągnąć i jak mogę się wraz z uczelnią rozwijać.

Jakie wyznaczyła sobie Pani cele działania na najbliższy kwartał, półrocze?

– Pracujemy nad zmianą regulaminu organizacyjnego. Będziemy nadal prowadzić inwestycje, co będzie się wiązało z pewnymi zmianami między jednostkami. Najważniejsze zadania to: własność intelektualna, innowacyjność, stworzenie centrum transferu technologii. Już przygotowujemy się, w związku z wdrożeniem systemów informatycznych, do wielu zmian organizacyjnych. Chcemy ułatwić naukę i życie na uczelni studentom anglojęzycznym. Chcemy, aby nasi studenci dobrze się czuli w zabytkowych murach PUM. Uczelnia musi być bardziej przyjazna studentom. A oni muszą wiedzieć, że tutaj są u siebie.

A jaka jest prywatnie Maria Czerniecka? Czy Pani w ogóle wypoczywa? Zauważyłam, że przychodzi Pani do pracy pierwsza i wychodzi z niej ostatnia.

– Nie, nie, pierwsza na pewno nie jestem i nie wychodzę ostatnia, ale często się zdarza, że pracuję ponad wymiarowe 8 godzin... Nie chciałabym, aby to trwało. Mam dwóch synów: starszy Paweł właśnie skończył 18 lat i chodzi do Liceum nr XIII, młodszy Michał ma 14 lat i jest uczniem gimnazjum. Chłopcy uczą się bardzo dobrze, więc nie mam z nimi żadnych problemów. Mąż pracuje w bankowości. A ja kończę właśnie studia MBA, które zabierają mi dużo wolnego czasu. Ale lubię czytać książki, chodzić do kina i wyjeżdżać na rodzinne wycieczki rowerowe.

A czego Pani nie lubi?

– Nie lubię kłamstwa i lenistwa.

Dziękuję za rozmowę.

ZACHODNIOPOMORSKIE CENTRUM BIOGOSPODARKI

Z inicjatywy czterech publicznych uczelni, aby wypełnić białą plamę na Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej, powołano do życia konsorcjum Zachodniopomorskie Centrum Biogospodarki (ZCB). W jego skład wchodzi: Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Politechnika Koszalińska, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego. Celem nadrzędnym ZCB ma być współpraca nauki z przemysłem.

Zachodniopomorskie Centrum Biogospodarki realizować będzie działania skupione wokół czterech obszarów badawczych: żywność prozdrowotna i ekologiczna, błękitna biogospodarka, biogospodarka materiałowa i energetyczna, life sciences i bioservices.



Sektory biogospodarki w województwie zachodniopomorskim o największym potencjale rozwojowym

Realizując cele badawcze, ZCB ma odpowiadać na obecne problemy gospodarcze związane z kryzysem przemysłowym i postępującym w ślad za tym spadkiem zatrudnienia oraz ograniczonymi zasobami naturalnymi, bezpośrednio odnosząc się do strategii UE, mówiącej o zrównoważonym rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach.

Sygnatariuszami listu intencyjnego byli rektorzy czterech największych uczelni regionu oraz marszałek województwa Olgierd Geblewicz i wicemarszałek Wojciech Drożdż. W imieniu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego podpis złożył prorektor ds. kształcenia dr hab. inż. Witold Biedunkiewicz, w imieniu Uniwersytetu Szczecińskiego – rektor prof. Edward Włodarczyk, w imieniu Politechniki Koszalińskiej – rektor prof. Tadeusz Bohdał, a Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie reprezentował rektor prof. Andrzej Ciechanowicz.

W ramach Zachodniopomorskiego Centrum Biogospodarki, w ścisłej korelacji ze strategią naszej

uczelni, powstać mają inicjatywy naukowe, badawcze i wdrożeniowe, o roboczych nazwach: Regionalny Biobank z centrum obliczeń biostatystycznych; Centrum Geriatrii, Medycyny Regeneracyjnej i Profilaktycznej; Genetyka Onkologiczna.

Utworzenie regionalnego Biobanku z biostatystycznym centrum obliczeniowym służyć ma kontynuacji działań na rzecz tworzenia i integracji interdyscyplinarnych zespołów badawczych, zdolnych do skutecznego pozyskiwania środków na prowadzenie badań naukowych. Regionalny Biobank da naukowcom i zespołom badawczym zaangażowanym w utworzenie ZCB możliwość przechowywania ogromnej liczby wystandaryzowanych próbek biologicznych (m.in. DNA) i danych – na niespotykaną do tej pory w Polsce skalę. Powstanie na bazie współpracy Katedry Diagnostyki Laboratoryjnej i Medycyny Molekularnej, Katedry Farmakologii, Zakładu Medycyny Sądowej PUM i nowo tworzonej jednostki, jaką jest Centrum Metodologii Badań, a także Katedry Fizjologii i Biotechnologii Roślin Uniwersytetu Szczecińskiego oraz SPSK-1 i SPSK-2. Biobank dostępny będzie dla wszystkich jednostek działających w obrębie ZCB.

Centrum Geriatrii, Medycyny Regeneracyjnej i Profilaktycznej (CGMRiP) to przedsięwzięcie unikatowe w skali europejskiej, integrujące działania specjalistów wielu różnych dziedzin – m.in. geriatrii, psychiatrii, psychologii, chirurgii, chorób wewnętrznych i zakaźnych, medycyny regeneracyjnej, okuliastyki, biologii, dietetyki czy nefrologii. Jego koordynatorem będzie prorektor ds. nauki PUM prof. Jerzy Samochowiec.



Podpisanie listu intencyjnego przez rektorów czterech uczelni oraz marszałka województwa zachodniopomorskiego nastąpiło 1.03.2013 r.

Starzenie się społeczeństwa sprawia, że potrzeby w zakresie geriatry są już pierwszoplanową potrzebą społeczną. W Europie, w tym także w Polsce, dynamicznie zmieniają się czynniki demograficzne. W ciągu zaledwie dwóch dekad wskaźnik osób po 65. roku życia wzrośnie aż dwukrotnie. Taka struktura wiekowa społeczeństwa rodzi poważne skutki ekonomiczne i społeczne dla ochrony zdrowia, gdyż należy się spodziewać systematycznego wzrostu zachorowań na choroby cywilizacyjne. Na liście tych chorób znalazły się m.in. otyłość, choroby zakaźne, nowotwory złośliwe, a także choroby psychiczne, w tym uzależnienia. Zmiany na mapie naukowej Polski i świata mogą doprowadzić do pozyskania nowych, zweryfikowanych naukowo markerów chorób cywilizacyjnych, a w konsekwencji personalizacji interwencji profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych adresowanych do populacji wysokiego ryzyka.

Komórki macierzyste są bezpośrednim narzędziem nowatorskich strategii spowalniających proces starzenia. Pogłębienie i wykorzystanie wiedzy dotyczącej funkcji komórek macierzystych oraz sposobów spowolnienia tempa starzenia się organizmu, w tym zmniejszania się ilości komórek macierzystych w miarę starzenia się człowieka, pozwoli poprawić jakość życia nie tylko osób w wieku podeszłym, ale także młodszych, pragnących zachować możliwie dobrą sprawność organizmu. Centrum Geriatrii, Medycyny Regeneracyjnej i Profilaktycznej, wykorzystując zdobycze m.in. nowoczesnej medycyny regeneracyjnej, farmakologii, dietetyki oraz kultury fizycznej, będzie wypracowywało nowatorskie strategie mające za zadanie spowolnienie zmniejszania się z wiekiem czynności regeneracyjnej komórek macierzystych. Komórki macierzyste po raz pierwszy staną się więc bezpośrednim celem antystarzeniowej profilaktyki medycznej. Lepsze dostosowanie opieki zdrowotnej w celu sprostanania potrzebom szybko powiększającej się populacji osób przewlekle chorych i niesamodzielnych oraz osób starszych. W ramach działalności CGMRiP planowana jest m.in. realizacja następujących tematów badawczych: „Komórki macierzyste i czynniki wpływające na ich przemieszczanie się jako markery chorób społecznych (schizofrenii i choroby Alzheimera)” – liderzy prof. Mariusz Ratajczak i prof. Jerzy Samochowiec; „Modelowanie epidemiologii chorób zakaźnych” – lider dr hab. Miłosz Parczewski; „Nanomateriały i komórki macierzyste – aplikacje medyczne” – lider prof. Bogusław Machaliński; „Mapa regionu z zaznaczonymi obszarami podwyższonego ryzyka na nie-

bezpieczne czynniki biologiczne i chemiczne” – lider prof. dr hab. n. biol. Elżbieta Kalisińska; „Borelioza i choroby odkleszczowe” – lider dr hab. Miłosz Parczewski; „Zachodniopomorskie Centrum Badawczo-Rozwojowe Innowacyjnych Terapii w Okulistyce” – lider dr hab. Anna Machalińska.

W ramach inicjatywy „Genetyka onkologiczna” prof. Jan Lubiński wraz z zespołem i Instytutem Technologii Chemicznej Nieorganicznej i Inżynierii Środowiska ZUT, a także we współpracy z SPSK-1 i Read-Gene SA planuje realizację tematu „Identyfikacja markerów nowotworowych (związanych z prewencją, diagnostyką i leczeniem) oraz opracowanie preparatów chemoprewencyjnych”. Międzynarodowe Centrum Nowotworów Dziedzicznych PUM w Szczecinie jest wiodącym ośrodkiem na skalę światową badań nad dziedzicznymi predyspozycjami do nowotworów. Ośrodek dysponuje bazą pacjentów, wieloletnim doświadczeniem, a skala działania obejmuje cały kraj. W chwili obecnej zdiagnozowano kilka tysięcy osób, u których ryzyko wystąpienia choroby nowotworowej sięga ponad 80% – istnieją możliwości, aby to ryzyko radykalnie zredukować, ewentualnie bardzo wcześnie wykryć nowotwór i skutecznie leczyć pacjentów.

Poza tematami realizowanymi przez liderów z naszej uczelni, nawiązana została współpraca badawcza we wszystkich pozostałych sektorach Zachodniopomorskiego Centrum Biogospodarki. W działaniach „Biogospodarki materiałowej i energetycznej” znaczącą rolę odgrywać będą projekty współrealizowane przez prof. Martę Wawrzynowicz-Syczewską, dr. hab. Leszka Sagana, dr. Łukasza Kołodzieja, dr. Joannę Janiszewską-Olszowską i dr. hab. prof. PUM Włodzimierza Majewskiego. W sektorze „Błękitna biogospodarka” istnieć będziemy dzięki współpracy prof. dr hab. n. biol. Elżbiety Kalisińskiej z prof. Józefem Domagałą z Katedry Zoologii Ogólnej Uniwersytetu Szczecińskiego, a sektor „Żywności prozdrowotnej i ekologicznej” zdominują z pewnością projekty realizowane przez dr. hab. prof. PUM Ewę Stachowską i prof. Edwarda Kołakowskiego z Zakładu Biochemii i Żywienia Człowieka PUM.

Wszystkich zainteresowanych Zachodniopomorskim Centrum Biogospodarki zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej ZCB:
<http://www.zcb.zut.edu.pl>

*mgr Kamila Leszczak-Byszkiewicz
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą
prof. dr hab. Jerzy Samochowiec
prorektor ds. nauki
Zdjęcie Agnieszka Bińczak-Kuleta*



30. WORLD CONFERENCE OF THE INTERNATIONAL SOCIETY FOR FLUORIDE RESEARCH

Pomorski Uniwersytet Medyczny bywa gospodarzem rozlicznych spotkań naukowych. Część z nich ma zasięg lokalny, część ogólnokrajowy, niektóre obejmują sąsiadów Polski. Znacznie mniej częste są konferencje lub zjazdy typowo międzynarodowe, w których zagraniczni goście stanowią dominującą, a przynajmniej bardzo znaczącą grupę uczestników. Jednak do prawdziwej rzadkości należą na PUM spotkania towarzystw naukowych o zasięgu światowym, gromadzące właściwie całą elitę danego towarzystwa z prezydentami, zarządami i ciałami doradczymi. Spotkanie takie miało miejsce w dniach od 5–8 września 2012 r. w szczecińskim hotelu Novotel, a jego organizatorem była Katedra Biochemii i Chemii Medycznej PUM. Jednostka jest od wielu lat jednym ze światowych liderów badań nad biochemią, toksy-

kologią i ekotoksykologią fluoru. W roku 2008 podczas konferencji w Toronto otrzymała przywilej zorganizowania jubileuszowej 30. World Conference of the International Society for Fluoride Research (ISFR).

W konferencji wzięło udział kilkudziesięciu naukowców z Argentyny, Chin, Etiopii, Indii, Iranu, Japonii, Niemiec, Nowej Zelandii, Szwecji, Tajlandii, Tanzanii, Turcji, USA i oczywiście Polski, co oznacza, że po raz pierwszy w blisko 50-letniej historii ISFR reprezentowane były wszystkie kontynenty. Podczas trzech sesji ustnych i trzech plakatowych zaprezentowano kilkadziesiąt doniesień naukowych, którym towarzyszyła ożywiona dyskusja i wymiana poglądów. Fluor jest pierwiastkiem nie tylko najbardziej reaktywnym, ale przede wszystkim jednym z najbardziej kontrowersyjnych, a jego zastosowanie



w profilaktyce próchnicy zębów stało się powodem jednej z najgorętszych debat w historii medycyny. Wąskie ramy niniejszego sprawozdania nie pozwalają na gruntowne przybliżenie czytelnikowi tego tematu, ale i tak nie ma chyba dzisiaj nikogo, kto nie słyszałby o aplikowaniu związków fluoru w pastach do zębów lub o fluorkowaniu wody pitnej. Problem polega zasadniczo na tym, że obie metody profilaktyki próchnicy zębów otrzymały skrajnie odmienne oceny i o ile stosowanie tej pierwszej jest dzisiaj powszechnie akceptowane, o tyle druga stała się przedmiotem walki niemal na śmierć i życie pomiędzy jej przeciwnikami i zwolennikami. Wśród tych drugich są, niestety, nie tylko naukowcy, ale także przedstawiciele władz lokalnych i centralnych w niektórych krajach świata. Optymistycznie można zauważyć, że ich liczba zmniejsza się systematycznie, chociaż siła oddziaływania pozostaje ciągle poważna.

Po raz drugi w historii konferencji ISFR przeprowadzono konkurs dla studentów i młodych pracowników nauki (do 35. roku życia) pod nazwą Niloufer Chinoy Awards, który odbywa się w dwóch kategoriach: prezentacji ustnych i prezentacji plakatowych. W celu przeprowadzenia konkursu powołano dwie komisje konkursowe. W komisji oceniającej prezentacje ustne znaleźli się: prof. Albert W. Burgstahler (USA) i dr Bruce Spittle (Nowa Zelandia), natomiast komisję oceniającą wystąpienia plakatowe utworzyli prof. Andrzej Bohatyrewicz (PUM) i prof. Masashi Tsunoda (Japonia). Wynik końcowy opierał się na sumie ocen cząstkowych w skali 0–10 pkt za każde z pięciu kryteriów: jakość badania, jakość prezentacji, istotność badanego zagadnienia, znaczenie badań dla towarzystwa i umiejętność dyskusowania otrzymanych wyników. Miło nam donieść, że w kategorii wystąpień ustnych trzecie miejsce zdobyła dr Marta Rybicka z Zakładu Biochemii PUM, prezentująca pracę pt. „Effect of sodium fluoride on catalase activity in THP-1 macrophages”,

natomiast w kategorii doniesień plakatowych dwie równorzędne trzecie nagrody zdobyli studenci naszej uczelni Wojciech Knop i Karolina Dec, prezentujący prace pt. „Fluoride in alcoholic drinks” i „Fluoride and lead influence on apoptosis processes in the liver cell line HEPG2”. Trzeba dodać, że wszystkie prace prezentowane były oczywiście w języku angielskim, a ich autorzy musieli sprostać dociekliwości komisji konkursowych i odpowiadać w języku angielskim na zadawane pytania. Tym bardziej więc gratulujemy naszym laureatom.

Wśród dodatkowych atrakcji przewidzianych dla uczestników konferencji wymienić należy wycieczkę statkiem. Podróż obejmowała ciekawe pod względem walorów przyrodniczych miejsca w obrębie rozlewiska Odry i była połączona z kolacją na statku. W dniu następnym wszyscy chętni uczestniczyli w zwiedzaniu Starego Miasta i centrum Szczecina, a wieczorem brali udział w uroczystym bankiecie, który umożliwił nieformalne kontakty i zawarcie nowych przyjaźni.

Na koniec warto podkreślić, że Katedra Biochemii i Chemii Medycznej PUM jest nie tylko jedynym w Polsce ośrodkiem, któremu powierzono zorganizowanie światowej konferencji ISFR. Jest także jedynym ośrodkiem na świecie, który organizował to spotkanie dwukrotnie. Podczas jednej z poprzednich konferencji ISFR, mającej miejsce w Szczecinie w roku 2000, jej gospodarz prof. Zygmunt Machoy dostąpił zaszczytu wyboru na stanowisko prezidenta ISFR na kadencję 2000–2002. W roku minionym podobny honor stał się udziałem prof. Dariusza Chlubka, który to prestiżowe stanowisko będzie piastował w latach 2012–2014. Pomorski Uniwersytet Medyczny naprawdę liczy się w światowej nauce.

*prof. dr hab. Dariusz Chlubek
Katedra Biochemii i Chemii Medycznej
red. Dagmara Budek
Zdjęcia Monika Rać*



DIABETOLOGIA W SZCZECINIE WIOSNA 2013

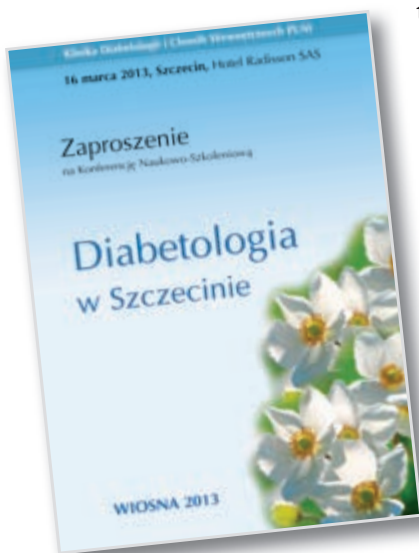
W dniu 16 marca 2013 r. w hotelu Radisson Blu w Szczecinie odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa „Diabetologia w Szczecinie. Wiosna 2013”. Była to już piąta wiosenna konferencja diabetologiczna, zorganizowana przez Klinikę Diabetologii i Chorób Wewnętrznych PUM w Szczecinie. Poprzednie miały miejsce w latach 2009–2012. Wykłady tegorocznej konferencji podzielone były na dwie sesje. Pierwsza nosiła tytuł: „Cukrzyca typu 1 – co nowego?”, druga: „Cukrzyca a inne specjalności medyczne”.

Pierwszy wykład w sesji I zatytułowany „Szczepionka przeciwko cukrzycy typu 1 – mit czy rzeczywistość?” wygłosiła prof. Lilianna Majkowska z Kliniki Diabetologii i Chorób Wewnętrznych PUM w Szczecinie, przybliżając najważniejsze czynniki genetyczne i środowiskowe, które mogą wpływać na zwiększone ryzyko zachorowania na cukrzycę typu 1, występujące zwłaszcza w krajach o wyższym standardzie życia. Z niejasnych przyczyn częstość zachorowań na cukrzycę typu 1 u osób poniżej 14. roku życia jest zdecydowanie większa w Ameryce Północnej, Europie i Australii niż na pozostałych kontynentach. W Europie z kolei najwięcej zachorowań odnotowuje się w krajach skandynawskich, najmniej w państwach basenu Morza Śródziemnego. Szczególną uwagę zwrócono na udział czynników infekcyjnych w inicjowaniu procesu autoimmunologicznego, który prowadzi do całkowitej destrukcji komórek wysp trzustki i bezwzględnego niedoboru insuliny. Przy-

toczono wyniki badań, które potwierdziły bezpośredni związek czasowy między wystąpieniem infekcji enterowirusami a pojawieniem się przeciwciał przeciwko antygenom wysp trzustki, a także badania, które wykazały, że niektóre szczepy enterowirusów z grupy Coxsackie wykazują szczególny tropizm do komórek beta

wysp trzustki – ich obecność i cechy replikacji zaobserwowano w komórkach wysp trzustkowych produkujących insulinę u niechorujących na cukrzycę noworodków zmarłych z powodu ciężkich infekcji enterowirusowych. Przypomniano tzw. teorię braku higieny, według której powtarzana stymulacja antygenami enterowirusów u dzieci i młodzieży może chronić przed cięższymi infekcjami spowodowanymi niektórymi szczepami tych wirusów. Odporność na infekcje, które mogą prowadzić do uszkodzenia komórek wysp trzustki, pozwoliłaby być może zapobiec rozwojowi cukrzycy typu 1. Pewne zidentyfikowanie szczepów enterowirusów „szkodliwych” i „ochronnych” dla komórek beta pozwoli być może w niedalekiej przyszłości na przygotowanie szczepionki przeciwko cukrzycy typu 1.

Drugi wykład wygłosiła prof. Małgorzata Myśliwiec z Katedry i Kliniki Pediatrii, Diabetologii i Endokrynologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, zatytułowany „Miejsce analogów insuliny w leczeniu cukrzycy u dzieci i młodzieży”. W przystępny sposób przybliżył on korzyści ze stosowania szybko- i długodziałających analogów insuliny w leczeniu cukrzycy typu 1. Szczególną uwagę zwrócono na lepsze parametry absorpcji z tkanki tłuszczowej i właściwości farmakokinetyczne analogów insuliny, co skutkuje lepszą kontrolą profilu glikemii, zmniejszeniem ryzyka hipoglikemii i poprawą jakości życia. W dalszej części wykładu przedstawiono aktualne zalecenia Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego (PTD) dotyczące wskazań i przeciwwskazań do refundacji zakupu osobistej pompy insulinowej dla chorujących na cukrzycę dzieci, młodzieży i dorosłych poniżej 26. roku życia, a także przeciwwskazania do kontynuowania leczenia z użyciem osobistej pompy insulinowej lub do refundacji oprzyrządowania pomp w tej grupie wiekowej. Zalecenia PTD na rok 2013 po raz pierwszy wskazują na konkretne sytuacje i parametry laboratoryjne, które stanowią przeciwwskazanie do wdrożenia lub kontynuowania tej kosztownej terapii. Po wykładzie dyskutowano na temat docelowych wartości hemoglobiny glikowanej HbA1c u najmłodszych dzieci, u których nawracające hipoglikemie mogą prowadzić do trwałych zaburzeń funkcji poznawczych.





Prof. Lilianna Majkowska



Gość specjalny Wojciech Sarna



Trzeci wykład sesji I poprowadził gość specjalny konferencji – chorujący na cukrzycę typu 1 himalaista i podróżnik Wojciech Sarna. W wykładzie zatytułowanym „Życie z cukrzycą typu 1 – wyprawa w Himalaje, podróże przez pustynie...” opowiedział o zdobyciu Cho Oyu, szóstego co do wielkości ośmiotysięcznika na świecie, i o wyprawach na siedmiotysięczniki w Pamirze i Tien-szan. Jak mówił: „cukrzyca stała się dla niego bodźcem do wspinaczki, bo chciał udowodnić sobie, że choroba go nie ogranicza”. Zaproszony gość opowiedział także o innej swojej pasji – jeździe na nartach w wysokich górach oraz o wyprawach motocyklowych, w tym o trwającej wiele tygodni wyprawie z Krakowa, przez Pakistan, do Indii. Mówił, jak wyglądają codzienne treningi wytrzymałościowe oraz o radzeniu sobie z podawaniem insuliny i samokontrolą w czasie ekstremalnych wysiłków i przy ekstremalnych temperaturach od -35°C w wysokich górach do $+50^{\circ}\text{C}$ na pustyniach. Barwna relacja, przedstawiona z dużym poczuciem humoru, ilustrowana była licznymi zdjęciami z kolejnych wypraw.

W sesji drugiej prof. Zbigniew Celewicz z Kliniki Medycyny Matczyno-Płodowej i Ginekologii PUM w Szczecinie wygłosił wykład na temat „Cukrzyca ciążowa – co nowego?”. Przedstawiony został aktualny algorytm diagnostyczny cukrzycy ciążowej obo-

wiązujący w Polsce. Podkreślono, że obecnie zrezygnowano z wykonywania testu przesiewowego, polegającego na doustnym obciążeniu 50 g glukozy, gdyż opóźnia on diagnostykę i wdrożenie postępowania terapeutycznego. Następnie omówiono zagrożenia wynikające z cukrzycy ciążowej oraz zaakcentowano, że dotychczasowe kryteria diagnostyczne cukrzycy ciążowej w większym stopniu wykrywają zagrożenie cukrzycą po porodzie dla matki niż ryzyko wystąpienia powikłań u noworodka. Zwrócono uwagę, iż nawet niewielkie zaburzenia gospodarki węglowodanowej u kobiet ciężarnych, które według obowiązujących kryteriów nie pozwalają na jednoznaczne rozpoznanie cukrzycy, zwiększają ryzyko powikłań u noworodków, na co wskazują wyniki badania HAPO (Hyperglycemia and Adverse Pregnancy Outcome). W dalszej części wykładu podkreślono, że cukrzyca niepowikłana nie jest wskazaniem do porodu zabiegowego, jak również do przedwczesnego ukończenia ciąży. Wskazaniem do rozważenia ukończenia ciąży drogą cięcia cesarskiego są ciężkie powikłania naczyniowe cukrzycy oraz nadmierna masa płodu. Punktem odcięcia dla rozpoznania makrosomii płodu u kobiety z cukrzycą jest masa płodu oceniana ultrasonograficznie na więcej niż 4200 g. W takim wypadku po 37. tygodniu ciąży należy rozważyć wcześniejsze jej ukończenie.



Wykładowcy: prof. Jerzy Samochowiec, doc. Maciej Żukowski, prof. Zbigniew Celewicz



Biuro konferencji: sekretarka kliniki Katarzyna Sobska, lekarze rezydenci Karolina Jabłońska i Ewa Waliłko

W następnym wykładzie zatytułowanym „Zaburzenia psychiczne a cukrzyca”, wygłoszonym przez prof. Jerzego Samochowca z Katedry i Kliniki Psychiatrii PUM w Szczecinie, przedstawiono korelacje pomiędzy chorobami psychicznymi a cukrzycą. Podkreślono częste współwystępowanie cukrzycy i depresji – ponad 11% pacjentów z cukrzycą spełnia kryteria rozpoznania depresji, natomiast 31% chorych doświadcza poszczególnych jej objawów. Zwrócono uwagę, że pacjenci z cukrzycą i zaburzeniami depresyjnymi trzykrotnie częściej nie stosują się do zaleceń terapeutycznych niż chorzy bez tych zaburzeń. Osobom z cukrzycą i depresją dużą trudność sprawia przestrzeganie diety, uprawianie wysiłku fizycznego, regularne przyjmowanie leków oraz zaprzestanie palenia papierosów. W dalszej części wykładu omówiono leki zalecane w terapii depresji u pacjentów z cukrzycą.

W wykładzie zatytułowanym „Problemy hiperglikemii na oddziałach intensywnej opieki medycznej”, wygłoszonym przez dr. hab. Macieja Żukowskiego z Kliniki Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Ostrych Zatruc PUM w Szczecinie, zwrócono uwagę, że hiperglikemia wywołana nierozpoznaną wcześniej cukrzycą lub indukowana stresem bardzo często występuje u pacjentów poddanych intensywnej terapii. Podkreślono, że próby uzyskania normoglikemii poprzez stosowanie dożylnego, kontrolowanego wlewu insuliny w tej grupie chorych stanowią przedmiot intensywnych badań od wielu lat. Przytoczono wyniki badań

z 2001 r., które wykazały, że dążenie do normoglikemii w grupie pacjentów leczonych na oddziale intensywnej terapii z przyczyn chirurgicznych zmniejszyło śmiertelność z 8 do 4,6%, i inne, z 2009 r., zgodnie z którymi intensywna kontrola glikemii zwiększała śmiertelność wśród pacjentów leczonych na oddziale intensywnej terapii z przyczyn chirurgicznych lub internistycznych. W dalszej części wykładu podano aktualnie obowiązujące wytyczne odnośnie do docelowych wartości glikemii, które zgodnie z zaleceniami towarzystw diabetologicznych i anestezjologicznych, należy utrzymywać w zakresie 140–180 mg/dl w grupie chorych leczonych na oddziałach intensywnej terapii, włączając leczenie insuliną przy wartościach przekraczających 180 mg/dl.

Tegoroczna konferencja „Diabetologia w Szczecinie Wiosna 2013” w opinii uczestników była bardzo udanym i owocnym spotkaniem. Znakomici wykładowcy w sposób przystępny i ciekawy przedstawili tematy wzbudzające zainteresowanie zarówno wśród naukowców, jak i lekarzy praktyków. Po wykładach miała miejsce dyskusja z zadawaniem pytań. O dużym zainteresowaniu konferencją świadczyła frekwencja – 220 osób. Uczestnikom przyznano cztery punkty edukacyjne. Całość obrad prowadziła prof. Lilianna Majkowska, kierownik Kliniki Diabetologii i Chorób Wewnętrznych PUM w Szczecinie.

*dr n. med. Aneta Fronczyk
Klinika Diabetologii i Chorób Wewnętrznych
Zdjęcia Marta Bryśkiewicz*

10. POLSKO-NIEMIECKIE SYMPOZJUM CHIRURGII RĘKI

W dniu 6 kwietnia 2013 r. w hotelu Radisson Blu odbyło się 10. Polsko-Niemieckie Sympozjum Chirurgii Ręki. W obradach uczestniczyło 53 chirurgów i ortopedów, głównie z Polski. Przedstawiono 13 referatów na zaproszenie z renomowanych ośrodków chirurgii ręki: z Niemiec – pięć referatów, Polski – cztery, Belgii – dwa, Austrii i Wielkiej Brytanii – po jednym. Językiem sympozjum był angielski. Tematem głównym były możliwości pomocy chorym z całkowicie lub częściowo amputowaną ręką: proteza, rekonstrukcja odtwórcza czy przeszczep allogenny.

Mimo znacznych postępów w replantacji rąk i stosunkowo dobrze działającego w naszym kraju

Serwisu Replantacyjnego, nadal nie udaje się uratować okaleczonej lub odciętej ręki sporej liczbie pacjentów. W takiej sytuacji zaopatrzenie protezytyczne jest tradycyjnym rozwiązaniem, które pozwala na zmniejszenie kalectwa i poprawę jakości życia.

Sympozjum podzielono na trzy sesje, w których poruszano różne aspekty związane z główną tematyką. Cztery z nich omówię szczegółowo.

Protezy mio- i neuroelektryczne (ryc. 1)

W pierwszej przedstawione były zdobycze w dziedzinie protetyki. Prezenterzy z Niemiec, Austrii, Belgii i Wlk. Brytanii pokazywali, jakie są możliwości

współczesnych protez rąk. Postęp w tej dziedzinie dotyczy zarówno konstrukcji protezy, jak i jej zaawansowania technicznego i możliwości odtwarzania ruchów ludzkiej ręki, ale przede wszystkim sterowania sztuczną ręką, które odbywa się na drodze mioelektrycznej i neuroelektrycznej. Pierwsza technika jest już dosyć dobrze poznana i protezy sterowane napięciem mięśni kikut przedramienia (lub ramienia) są produkowane i dostępne. Posługiwanie się nimi wymaga dość długiego okresu ćwiczeń, w czasie których pacjent nabywa umiejętności koordynowania napięcia mięśni pozostałych w kikucie ręki (które przed wypadkiem poruszały palcami i nadgarstkiem) z ruchami elementów protezy. Drugi system, obecnie rozwijany, jest bardziej złożony, a wykonanie protezy jest dwuetapowe. W pierwszym etapie przygotowuje się kikut przez wyprowadzenie pod skórę zakończeń nerwów zaopatrujących odpowiednie mięśnie (poruszające palcami i nadgarstkiem). Jest to dość złożona operacja i nie pozbawiona ryzyka powstania bolesnych nerwiaków. Po uzyskaniu takiego „sterującego” kikuta, dopasowuje się umiejscowienie sensorów w leju (łożu) protezy tak, aby odbierały bezpośrednio impulsy nerwowe z kikuta. Takie łącze stanowi najważniejszy element układu sterującego ruchami elementów protezy. Jest to droga do uzyskania protezy sterowanej wolą, a nie ruchami mięśni, a więc gdzieś w dalszej (choć już nie tak odległej) perspektywie do cyborgizacji człowieka. Takie protezy zostały już wytworzone w Austrii (Wiedeń, prof. Oskar Aschmann), w ośrodku, który realizuje duży grant europejski w tej dziedzinie. Na sympozjum zaprezentowano pierwszych trzech pacjentów używających takich protez.

Protezy mocowane w kości (osseo-integrated) (ryc. 2–4)

To inna, mniej rewolucyjna nowość w protezynie, która jednak pozwala na znaczne ułatwienie pacjentom używania substytutów kończyn. Koncepcja polega na zamontowaniu w kikucie kostnym metalowego trzpienia wyposażonego w zamek (zatrząsk), który jest dopasowany do podobnego elementu w zakończeniu protezy. Zamiast tradycyjnego leja, w który wkłada się kikut i potem umocowuje protezę różnymi sposobami, mamy sztywne połączenie tych dwóch elementów w mechanizmie zamka. Protezy mocowane do kości można stosować w kończynie górnej i dolnej, w górnej w przypadku amputacji ramienia, ale też np. palców. Taka pro-



Ryc. 1. Pacjent po amputacji ramienia z protezą neuroelektryczną podłączoną przewodami do kikuta.

Ryc. 2. Protezy palców mocowane do kości

Ryc. 3. Proteza kończyny dolnej mocowana do kości

Ryc. 4. Proteza kończyny górnej mocowana do kości.

Zdjęcie rtg pokazujące mocowanie trzpienia protezy.

Ryc. 5. Pierwszy pacjent z ośrodka w Trzebnicy z przeszczepioną ręką. Na prawym zdjęciu obraz trzy lata po przeszczepie.

Ryc. 6. Wygląd i czynność ręki u pacjenta z ryc. 5.

teza kciuka może stanowić alternatywę dla stosunkowo skomplikowanej operacji przeniesienia palca ze stopy na rękę, w miejsce brakującego kciuka. Koledzy z Belgii i Wlk. Brytanii zaprezentowali dobre wyniki czynnościowe po takich operacjach. Opisane protezy są dostępne w handlu, ale ich stosowanie jest jeszcze ograniczone.

Dostępność protez (prostych i zaawansowanych) w Polsce i Niemczech

Jest to inna strona omawianej problematyki. Doktor Jodkowski z ośrodka w Greifswaldzie przedstawił, jak system ubezpieczeniowy w Niemczech wspomaga pacjentów po amputacji kończyn. Dysponują oni finansowaniem wszystkich elementów niezbędnych do odzyskania możliwie największej sprawności kończyny przy użyciu protezy: przygotowanie kikuta (co wymaga niekiedy operacji), uzyskanie samej protezy i nauka posługiwania się nią w fachowych ośrodkach. Okres czasu przewidziany na cały ten proces wynosi 1,5 roku, a wszystkie elementy są w całości finansowane przez ubezpieczalnię. Ceny protez wynoszą od 15 do 45 tys. euro! Pewne różnice występują, kiedy uraz jest wynikiem wypadku w pracy: wtedy pacjent uzyskuje jeszcze większe wsparcie od ubezpieczalni.

Zupełnie inaczej wygląda to w naszym kraju i było nam trochę wstyd przedstawić polską, mizerną rzeczywistość. Z danych Serwisu Replantacyjnego z ostatnich trzech lat wynika, że rocznie u około 40 osób przeprowadza się amputację ręki, której – z różnych powodów – nie udaje się replantować albo replantacja się nie powiodła. Oznacza to, że 40 osób rocznie wymaga zaopatrzenia protetycznego, aby mogły w części odzyskać sprawność w życiu codziennym. Jednak pomoc naszego NFZ sprowadza się do refundacji części kosztów protezy i wypłaty zasiłku chorobowego. Refundacja to od 400 do 2800 zł, w zależności od poziomu amputacji i typu protezy. Ceny protez tzw. kosmetycznych rozpoczynają się od 12 tys. zł, każda czynnościowa jest odpowiednio droższa. Z danych uzyskanych od 12 pacjentów z amputowaną ręką z naszego województwa wynika, że tylko cztery osoby mają protezy, wszystkie proste i tzw. kosmetyczne. Trzy firmy prowadzące działalność protetyczną w naszym województwie przedstawiły na symposium swoją ofertę. Dowiedzieliśmy się, że instruują one pacjentów, w jaki sposób można zdobyć środki na zakup protezy z organizacji poza-

rządowych, fundacji lub zakładów pracy. Kontrast między Polską a Niemcami w tej dziedzinie jest uderzający.

Przeszczep allogeniczny ręki (ryc. 5 i 6)

Jest to atrakcyjna alternatywa uzyskania nowej ręki w miejsce utraconej. Korzystając ze sposobności, że nasi koledzy z ośrodka w Trzebnicy mają bardzo duże doświadczenie w tej dziedzinie, całą sesję poświęcono przeszczepom allogenicznym. Pierwszy wykonano w 1999 r. we Francji, do chwili obecnej na całym świecie przeprowadzono około 60 takich operacji. Profesor Jerzy Jabłecki, szef oddziału w Trzebnicy, przedstawił dotychczasowe dokonania swojego zespołu: dziewięć przeprowadzonych przeszczepów ręki w ciągu ośmiu lat, z czego siedem udanych, dwa utracone; jednemu choremu przeszczepiono obie ręce. Jest to największa liczba przeszczepów ręki w Europie, co sprawiło nam dużą satysfakcję, ponieważ w Niemczech wykonano tylko jedną taką operację! Koledzy z Trzebnicy pokazywali wyniki czynnościowe uzyskane u swoich pacjentów, które nie zawsze były imponujące. Najlepszym rezultatem mogą się pochwalić w przypadku młodego mężczyzny, któremu przeszczepiono rękę na wysokości nadgarstka i który uzyskał pełną ruchomość palców, czucie i siłę chwytu wynoszącą połowę siły zdrowej ręki. Koledzy przedstawiali także powikłania i trudności towarzyszące tym operacjom. Ponieważ temat jest nieco kontrowersyjny, wzbudził więc wiele dyskusji i pytań.

Nie tylko ta, ale wszystkie prezentacje były żywo dyskutowane. Uczestnicy symposium, zarówno referenci, jak i publiczność, dzielili się swoimi osobistymi doświadczeniami. Była to chyba najbardziej cenna część tego symposium – nieskrępowana wymiana opinii w przyjacielskiej atmosferze, okraszona humorem, a jednocześnie stojąca na wysokim poziomie naukowym. W zgodnej opinii uczestników, 10. Polsko-Niemieckie Symposium Chirurgii Ręki było udanym spotkaniem, które oprócz korzyści naukowych przyczyniło się także do zacieśnienia kontaktów z naszymi najbliższymi sąsiadami. Było też kolejną okazją do integracji środowiska polskich chirurgów ręki, co także podkreślali uczestnicy, apelując jednocześnie do organizatorów o zaplanowanie kolejnego spotkania w przyszłym roku.

*prof. dr hab. Andrzej Żyłuk
Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Ręki*

SZKOLENIE EUROPEJSKIEJ ASOCJACJI SERCA I NACZYŃ

W dniu 23 marca 2013 r. odbyło się w Szczecinie, już po raz trzeci, szkolenie Europejskiej Asocjacji Serca i Naczyń (EACVI) Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego (ESC) na temat zastosowania nowych technik obrazowania serca i naczyń do decyzji terapeutycznych i monitorowania chorych z wadami serca. Komitet naukowy spotkania stanowili wykładowcy: prof. P. Lancellotti (prezydent EACVI), prof. L. Badano (poprzedni prezydent EACVI), prof. G. Habib (prezydent-elekt EACVI) i prof. E. Płońska-Gościński (członek Zarządu Głównego EACVI, przewodnicząca Komitetu Europejskiego EACVI oraz członek Zarządu PTK). Pozosta-

trójdzielnej, pacjentów z wadami złożonymi serca, ze sztucznymi zastawkami serca oraz infekcyjnym zapaleniem wsierdza. Bardzo ciekawa okazała się sesja poświęcona trudnym przypadkom, z żywą dyskusją kardiologów nieinwazyjnych, kardiologów inwazyjnych i kardiochirurgów.

Wykład honorowy prezydenta EACVI prof. P. Lancellotti dotyczył zastosowania oceny hemodynamicznej zastawek serca zarówno w spoczynku, jak i w trakcie obciążenia wysiłkiem lub farmakologicznie (stres echo) celem dokładniejszej diagnostyki i kwalifikacji do leczenia chorób zastawkowych serca.



łymi wykładowcami spotkania byli eksperci EACVI: prof. D. Erwan (przewodniczący Komitetu Naukowego EACVI), prof. F. Flachskampf i prof. J.U. Voigt (poprzedni członkowie Zarządu EACVI) oraz znamomici eksperci z całej Polski, członkowie obecnego lub byłego Zarządu Sekcji Echokardiografii PTK – profesorowie: J. Kasprzak, A. Szyszka, T. Kukulski, A. Gackowski, P. Lipiec, a także reprezentujący kardiochirurgów prof. M. Deja. Szkolenie zostało zorganizowane we współpracy z Sekcją Echokardiografii PTK.

W czasie dwóch pierwszych sesji omówiono problemy diagnostyki i terapii pacjentów z najczęstszymi wadami nabytymi serca – zastawki aortalnej i mitralnej. W kolejnej sesji dyskutowano nad kontrowersjami dotyczącymi chorób zastawki

W trakcie szkolenia przedstawiono również najnowsze techniki obrazowania serca i naczyń przydatne w najnowocześniejszych zabiegach przeszłońskiego leczenia zwężenia zastawki aortalnej (eksperci polscy: E. Płońska-Gościński, J. Kasprzak, Z. Gąsior, autorzy standardów polskich) oraz mitralnej (eksperci: L. Badano, P. Lancellotti, twórcy wielu standardów światowych).

Pogoda w czasie konferencji nie była wiosenna, ale na sali obrad było gorąco od żywych dyskusji, przy ogromnej frekwencji uczestników z całej Polski.

*prof. dr hab. Edyta Płońska-Gościński
Klinika Kardiologii
Zdjęcia Dagmara Budek*

PROGRAM PROTEKCJI MÓZGU

W dniu 9 kwietnia 2013 r. w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym nr 2 PUM odbyła się konferencja „Protekcja mózgu płodu i noworodka”, pierwsza z cyklu, przeznaczona dla lekarzy neonatologów, anestezjologów, pediatrów oraz neurologów dziecięcych. Wykłady połączone były z częścią praktyczną.

Program konferencji dotyczył następujących zagadnień: określenia potrzeb i standardów monitorowania mózgu u noworodków z encefalopatią (aEEG, NIRS, Doppler, MRI); rozbudowy kryteriów wczesnej interwencji medycznej u noworodków zagrożonych uszkodzeniem mózgu (wczesny Cool cup, farmakoterapia); podjęcia nowych metod leczenia encefalopatii (medycyna regeneracyjna); ustalenie zasad i sposobów wsparcia neurorozwojowego noworodków z encefalopatią (wczesna fizjoterapia) oraz określenia sposobów wsparcia emocjonalnego rodzin z problemem encefalopatii noworodków (bonding). Wykładowcami byli prof. Andrzej Piotrowski, dr Janusz Witalis, mgr Grzegorz Serkies, prof. Beata Czeszyńska, dr Grażyna Banaszek, prof. Ewa Gulczyńska, mgr inż. Paweł Niedbański, dr Jacqueline Rommel, prof. Jacek Rudnicki.

W części praktycznej uczestnicy poznali sprzęt monitorujący parametry życiowe noworodka w czasie rzeczywistym oraz możliwości jego zastosowania w diagnostyce lub wybranych formach terapii, w tym prezentowanej metody prof. Vaclava Vojty.

Mózg noworodka jest dostępny badaniom diagnostycznym. Można i należy przeprowadzać badania ultrasonograficzne, dopplerowskie, rezonans magnetyczny, oksymetrię mózgu, elektroencefalografię, pozytronową emisję tomograficzną, zdjęcia

radiologiczne, badanie płynu mózgowo-rdzeniowego czy komputerową tomografię. Wymienione badania dotyczą mózgu bezpośrednio, ale zastosowanie ma również wiele badań oceniających pośrednio jego stan. Różnorodne informacje zebrane w ten sposób pozwalają na podejmowanie właściwych decyzji medycznych. Chociażby badania replikacji kwasu rybonukleinowego w poszukiwaniu kopii wirusa cytomegalii. Wirus ten jest groźny dla wcześniaka i może zahamować właściwy jego rozwój. Niewielka główka wcześniaka i to, co się w niej dzieje, ma wielkie znaczenie dla dalszego rozwoju dziecka. Zatem nie należy „odwracać od niej głowy”, tylko podejmować działania diagnostyczne. Za nimi właściwe interwencje medyczne.

Jest jeszcze wiele problemów wymagających rozwiązania. Dla przykładu, do badania MRI noworodka wymagany jest dodatkowy sprzęt, jak pulsoksymetr i respirator bez części metalowych. Koszt tych urządzeń jest duży. Badanie PET z kolei jest dostępne w niewielu miejscach na świecie. Za to badania usg, EEG i NIRS powinny być w standardzie intensywnej terapii noworodka. Sprzęt nie jest drogi, badania nieinwazyjne, a korzyści diagnostyczne i lecznicze ogromne. Zatem neonatolodzy powinni mieć możliwość i umiejętności pozwalające na wykonywanie tych badań.

Organizatorami konferencji byli prof. Jacek Rudnicki – Klinika Patologii Noworodka PUM oraz Alina Wojciechowska, Waldemar Jaszczak – Konferencje Kliniczne.

*prof. dr hab. Jacek Rudnicki
Klinika Patologii Noworodka
Zdjęcia U-bik Team*



POSTĘPY W DIAGNOSTYCE CHORÓB AUTOIMMUNOLOGICZNYCH

Kolejna, ósma edycja konferencji z cyklu „Postępy w diagnostyce chorób autoimmunologicznych”, organizowana przez Klinikę Reumatologii i Chorób Wewnętrznych oraz Samodzielną Pracownię Diagnostyki Reumatologicznej PUM, odbyła się 16 marca br. Tym razem tematem przewodnim były nowotwory i wybrane zaburzenia metaboliczne w przebiegu chorób reumatycznych.

Ogromnie cieszy nas fakt, że zagadnienia spotkały się z szerokim zainteresowaniem. W sympozjum udział wzięło blisko 400 osób z całej Polski, reprezentantów różnych zawodów medycznych – lekarzy, diagnostów laboratoryjnych, pielęgniarek, fizjoterapeutów, a także studentów oraz słuchaczy studiów doktoranckich.

Spotkanie miało niezwykle uroczysty charakter – gościliśmy bowiem prezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych dr Elżbietę Puacz, prezesa Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej prof. Bogdana Solnicę oraz konsultanta krajowego w dziedzinie diagnostyki laboratoryjnej prof. Jana Kantego Kulę. Wśród zaproszonych wykładowców znaleźli się również dr hab. Małgorzata Peregud-Pogorzelska z Kliniki Kardiologii PUM oraz prof. Paweł Hrycaj z Zakładu Reumatologii i Immunologii Klinicznej UM w Poznaniu. W kilku prezentacjach pracownicy Kliniki Reumatologii i Chorób Wewnętrznych oraz Samodzielnej Pracowni Diagnostyki Reumatologicznej PUM przedstawili także doświadczenia własne uzupełnione o opisy przypadków.

Wykład inauguracyjny „Wymogi prawne dotyczące medycznych laboratoriów diagnostycznych

wykonujących badania immunologiczne i genetyczne” wygłosiła dr Elżbieta Puacz. Omówiła akty prawne regulujące wykonywanie czynności diagnostyki laboratoryjnej, wymagania prawne i organizacyjne, jakie na diagnostów i laboratoria przepisy te nakładają, szczególnie w odniesieniu do laboratoriów specjalistycznych. Na zakończenie przedstawiła najnowsze inicjatywy podejmowane przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych.

Kolejne prezentacje w pierwszej sesji poświęcone były problemowi zwiększonego ryzyka nowotworowego w chorobach reumatycznych. W wykładzie „Stan zapalny a nowotwory złośliwe – problem nadal aktualny” prof. Jan Kulpa przedstawił historię badań nad związkiem między reakcją zapalną a chorobami nowotworowymi oraz osiągnięcia najnowszych badań eksperymentalnych, epidemiologicznych i klinicznych w tej dziedzinie. Wykazały one, że komórki ulegające transformacji nowotworowej mogą uzyskiwać zdolność wytwarzania i uwalniania do krążenia szeregu cytokin, stąd w przebiegu nowotworów spektrum ich działania jest bardzo szerokie. Ponadto cytokiny, wykazując działanie auto- i parakryne, mogą wpływać na wzrost nowotworu, procesy proliferacji, angiogenezy, uczestniczyć w mechanizmach prowadzących do uzyskiwania fenotypu inwazyjnego oraz tworzenia odległych przerzutów, generowaniu chemio- i radiooporności.

Wykład przedstawiony przez dr Iwonę Brzosko „Czy istnieje zwiększone ryzyko nowotworowe w układowych chorobach tkanki łącznej?” podsumował aktualne dane na temat częstości występowania chorób nowotworowych w przebiegu chorób



Prof. Marek Brzosko, dr Katarzyna Fischer

reumatycznych oraz wpływ leczenia konwencjonalnego i terapii biologicznej na rozwój nowotworów. Współcześnie przeważa pogląd, iż przewlekła aktywność zapalna jest pierwotnym i głównym czynnikiem ryzyka rozwoju nowotworów w chorobach autoimmunologicznych. Dodatkowo, w szacowaniu ryzyka rozwoju nowotworu w chorobach reumatycznych należy uwzględnić ogólne takie ryzyko w populacji, które wynosi 20% dla Europy Zachodniej i Ameryki Północnej. Niektóre układowe choroby tkanki łącznej związane są ze szczególnie dużym ryzykiem nowotworowym (twardzina układowa, zapalenie skórno-mięśniowe, zespół Sjögrena), w przebiegu innych takiego związku nie potwierdzono (seronegatywne spondyloartropatie zapalne), co z jednej strony potwierdza złożoność problemu, a z drugiej konieczność prowadzenia dalszych, wieloletnich badań klinicznych.

Kolejne prezentacje „Analiza obrazu klinicznego i profilu serologicznego u chorych na zapalenie skórno-mięśniowe i wielomięśniowe ze współistniejącą chorobą nowotworową” oraz „Występowanie chorób nowotworowych u chorych na twardzinę układową w oparciu o doświadczenia własne” przedstawione przez dr Danutę Bobrowską-Snarską i dr Beatę Trzcińską-Butkiewicz podsumowały kilkuletnie obserwacje prowadzone w Klinice Reumatologii i Chorób Wewnętrznych PUM. Całość zilustrowana była prezentacją przypadków klinicznych.

W czasie następnych dwóch sesji przedstawiono zagadnienia związane z wybranymi zaburzeniami meta-

przyczyn wymienia się brak troficznego wpływu insuliny na kości, hipoalbuminię towarzyszącą zaawansowanej nefropatii, hiperglikemię, mikroangiopatię i nieprawidłowy metabolizm witaminy D. Do innych częstych manifestacji należą hiperostoz (charakterystyczna dla cukrzycy typu 2), osteoarthritis, neurogenne zapalenia stawów, zespół ograniczonej ruchomości stawów, a także przykurcz Dupuytren'a i zespół kanału nadgarstka. Natomiast spośród leków stosowanych w terapii chorób reumatycznych glikokortykosteroidy są najczęstszą przyczyną upośledzonej tolerancji glukozy i cukrzycy (steroidowej).

Docent Małgorzata Peregud-Pogorzelska przedstawiła wykład „Nadciśnienie tętnicze w chorobach reumatycznych – czynniki ryzyka i konsekwencje kliniczne”, w którym zaprezentowała dane epidemiologiczne na temat częstości pojawiania się nadciśnienia tętniczego w populacji ogólnej oraz rekomendacje dotyczące postępowania prewencyjnego (przede wszystkim redukcji metabolicznych i środowiskowych czynników ryzyka miażdżycy). Szczegółowo omówiła choroby reumatyczne, w przebiegu których najczęściej dochodzi do rozwoju nadciśnienia tętniczego, leki (immunosupresyjne, glikokortykosteroidy) odgrywające istotną rolę w rozwoju tego powikłania, a także najpoważniejsze skutki kliniczne, głównie o charakterze sercowo- i mózgowo-naczyniowym.

Profesor Paweł Hrycaj wygłosił wykład „Statyny w leczeniu chorób reumatycznych – najnowsze spojrzenie”, w którym wnikliwie omówił wskazania



Dr Elżbieta Puacz, prezes KIDL



Prof. Bogdan Solnica



Prof. Jan Kanty Kulpa

Dr hab. Małgorzata
Peregud-Pogorzelska

bolicznymi oraz strategię terapeutyczną i prewencyjną, w tym zastosowanie statyn u pacjentów z chorobami reumatycznymi. W wykładzie prof. Bogdana Solnicy „Choroby reumatyczne a cukrzyca” omówiono najczęstsze schorzenia i dolegliwości reumatyczne występujące u chorych na cukrzycę, które mogą dotyczyć kości, stawów, tkanek okołostawowych i skóry. Osteopenia występuje w cukrzycy typu 1 i 2. Wśród

do stosowania statyn u chorych na choroby reumatyczne (zwiększone ryzyko sercowo-naczyniowe). Wiele uwagi poświęcił również immunomodulującym właściwościom tych preparatów (m.in. prenylacja białek, wpływ na aktywność receptorów aktywujących proliferację peroksysomów, modyfikowanie kostymulacji komórek T). Podkreślił, iż pleiotropowe właściwości statyn mogą korzystnie wpływać

na mechanizmy związane z zapaleniem i immunizację u chorych na choroby reumatyczne. Jednak jak dotąd preparaty te są rekomendowane tylko u pacjentów ze współistniejącą dyslipidemią, gdyż wyniki dotychczas przeprowadzonych badań klinicznych nie stanowią oparcia dla ich stosowania u chorych z prawidłowym profilem lipidowym.



Prof. Paweł Hrycaj



Dr Iwona Brzosko



Dr Danuta Bobrowska-Snarska



Dr Hanna Przepiera-Będzak

Ostatnia sesja również dotyczyła zaburzeń metabolicznych często towarzyszących chorobom reumatycznym. Doktor Katarzyna Fischer i dr Hanna Przepiera-Będzak przedstawiły doświadczenia własne Samodzielnej Pracowni Diagnostyki Reumatologicznej oraz Kliniki Reumatologii i Chorób Wewnętrznych PUM dotyczące oceny związku między stężeniem interleukiny 23 a wybranymi cechami immunologicznymi i klinicznymi tocznia rumieniowatego układu (istotny związek z nefropatią, otyłością i przeciwciałami antyfosfolipidowymi) oraz częstością występowania zespołu metabolicznego i zwiększonego ryzyka sercowo-naczyniowego w seronegatywnych spondyloartropatiach zapalnych.

Na zakończenie dr Jacek Fliciński wygłosił wykład na temat najczęstszych krystalopatii (dny

moczanowej oraz choroby związanej z odkładaniem kryształów dwuwodnego pirofosforanu wapniowego), szczegółowo omawiając mechanizmy patogenetyczne, przebieg kliniczny, a także możliwości diagnostyki i postępowanie terapeutyczne.

Każda sesja zakończona była merytoryczną prezentacją firmy EUROIMMUN POLSKA Sp. z o.o.,

sponsora i wieloletniego współorganizatora naszych konferencji, której składamy podziękowania za pomoc w zorganizowaniu sympozjum.

Dziewiąta edycja zatytułowana „Choroby reumatyczne wieku dziecięcego i starszego – podobieństwa i różnice” odbędzie się 23 listopada br. w gmachu Rektoratu PUM.

Pozostając z nadzieją, że i tym razem tematyka konferencji spotka się z Państwa zainteresowaniem, serdecznie zapraszamy do uczestnictwa.

*dr Katarzyna Fischer
Samodzielna Pracownia Diagnostyki Reumatologicznej
Zdjęcia: Dorota Nowacka,
Agnieszka Winikajtis-Burzyńska*

WSPÓŁPRACA ZE SŁOWENIĄ

W dniach 25–26 października 2012 r. odbyło się organizowane przez Higher Education Centre, School of Health Sciences w Novo Mesto w Słowenii drugie międzynarodowe sympozjum naukowe pod tytułem „Holistic treatment of patients – how close are we to achieving our goal?”. Gospodarzem i zarazem głównym organizatorem spotkania była dziekan Szkoły Nauk o Zdrowiu w Novo Mesto

doc. Bojana Filej. Obok licznie zgromadzonych uczestników ze Słowenii byli także przedstawiciele środowiska naukowego z Chorwacji, Bośni i Hercegowiny oraz Holandii. Pomorski Uniwersytet Medyczny, a zarazem Polskę reprezentowała dr n. med. Bożena Gorzkowicz z Zakładu Pielęgniarstwa Chirurgicznego i Ratunkowego. Jako ekspert Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN) została

zaproszona do zaprezentowania aktualnej oceny sytuacji w zakresie bezpieczeństwa pacjenta oraz personelu medycznego w Polsce. Szeroki zakres zagadnień poruszanych w czasie dwu dni sympozjum dotyczył między innymi: aspektów prawnych bezpieczeństwa pacjenta w różnych krajach oraz w odniesieniu do specyficznych grup pacjentów, bezpiecznej farmakoterapii, poprawności komunikacji (szczególnie w zespołach terapeutycznych prowadzących opiekę transgraniczną), wpływu ograniczeń ekonomicznych na zapewnienie kultury bezpieczeństwa chorego oraz personelu medycznego, trudnych zagadnień etycznych i wiele innych. Ważnym elementem toczących się dyskusji była analiza możliwości współpracy i poszukiwania wspólnych rozwiązań dla rozpoznanych problemów.

Wymiernym efektem spotkania był list intencyjny dr Bojany Filej dotyczący propozycji współpracy z Pomorskim Uniwersytetem Medycznym w ramach kierunku pielęgniarstwo. Możliwości kooperacji mają obejmować zarówno studentów, jak i nauczycieli akademickich. List został przekazany na ręce

prof. PUM Beaty Karakiewicz, a dnia 21 lutego 2013 r. prof. Marta Wawrzynowicz-Syczewska, prorektor ds. dydaktyki, podpisała ostateczną dwustronną umowę w ramach programu Lifelong Learning Program – Erasmus na rok akademicki 2013/2014. Dla omówienia i przygotowania szczegółowych kierunków współpracy na początku czerwca 2013 r. grupa czterech nauczycieli akademickich kierunku pielęgniarstwo pojedzie z wizytą do Novo Mesto. Przedstawiony powyżej przedbieg wydarzeń daje nadzieję na kontynuację współpracy owocnej dla studentów oraz kadry akademickiej Wydziału Nauk o Zdrowiu PUM.

dr n. med. Bożena Gorzkowicz

Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego i Ratunkowego

Zdjęcia Bożena Gorzkowicz



Doc. Bojana Filej, dr n. med. Bożena Gorzkowicz



Studentki kierunku pielęgniarstwo w trakcie ćwiczeń z zakresu pielęgniarstwa pediatrycznego



Sala fantomowa do realizacji ćwiczeń z podstaw pielęgnowania

DZIEŃ MÓZGU

Dzień Mózgu zorganizowano 20 kwietnia br. po raz drugi jako wspólne przedsięwzięcie Uniwersytetu Szczecińskiego i Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. Bardzo dobrze układająca się od powstania Instytutu Psychologii US w 2008 r. współpraca naukowa i organizacyjna pomiędzy Zakładem Psychologii Klinicznej i Psychoprofilaktyki Instytutu Psychologii US a Katedrą i Kliniką Psychiatrii PUM określiła pola zainteresowań tematyką konferencji. Tym razem były to kontrowersje związane z różnymi aspektami funkcjonowania mózgu, których w zakresie neuronauk jest chyba najwięcej. Konferencja jest też wspólną odpowiedzią organizatorów na odbywający się w marcu Światowy



Prof. US A. Potemkowski, prof. J. Samochowiec,
prof. B. Kromolicka

Tydzień Mózgu, którego formuła codziennych wykładów nie bardzo odpowiadała aktywnym zawodowo lekarzom. Organizatorzy postanowili więc zaprosić do udziału wybitnych zamiejscowych wykładowców, nie rezygnując z prezentacji wykładowców obu uczelni. W ubiegłym roku tematyka koncentrowała się bardziej na aspektach medycznych, w tym roku postanowiono położyć większy nacisk na interdyscyplinarność – wspólne pola zainteresowań psychologii, psychiatrii i neurologii, wynikające z zainteresowania słuchaczy innymi neuronaukami, chociażby neurologiką.

Po powitaniu słuchaczy przez profesorów Jerzego Samochowca, kierownika Katedry i Kliniki Psychiatrii PUM, i Andrzeja Potemkowskiego, kierownika Zakładu Psychologii Klinicznej i Psychoprofilaktyki Instytutu Psychologii US, w kolejności głos zabrali: dziekan Wydziału Humanistycznego US prof. Barbara Kromolicka, rektor PUM prof. Andrzej Ciechanowicz oraz prorektor ds. studentów US prof. Jacek Buko. Profesor Ciechanowicz, przedstawiając znane

postaci świata nauki, przeprowadził wśród słuchaczy test sprawdzający ich spostrzegawczość.

Konferencję rozpoczął wykład gościa z Uniwersytetu w Greifswaldzie prof. Alfonsa Hamma, który przedstawił stan obecny i perspektywy badań psychologicznych, głównie skupiając się na badaniach w zakresie psychologii klinicznej, a zwłaszcza emocji. Organizatorzy w pozakonferencyjnych spotkaniach wyrazili chęć naukowej współpracy z kierowanym przez prof. Hamma i wyposażonym na światowym poziomie Zakładem Psychologii Klinicznej i Psychofizjologii. Kolejnym wykładowcą był prof. Jerzy Vetulani, jeden z najczęściej cytowanych w świecie naukowców polskich w dziedzinie biomedycyny, profesor nauk przyrodniczych, psychofarmakolog, neurobiolog, biochemik, członek Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności, doctor honoris causa Śląskiego Uniwersytetu Medycznego i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, od roku 1976 przez kolejne 30 lat kierownik Zakładu Biochemii, a obecnie wiceprzewodniczący rady naukowej Instytutu Farmakologii PAN. Autor kilkuset prac badawczych o międzynarodowym zasięgu, współ-



twórca jednej z hipotez działania leków przeciwdepresyjnych, laureat Międzynarodowej Nagrody Anna Monika za badania nad mechanizmami działania elektrowstrząsu. Popularyzator nauki, przez ponad dwie dekady redaktor naczelny czasopisma „Wszechświat” a obecnie autor bloga „Piękno neurobiologii”.

Profesor Vetulani słynie z kontrowersyjnego ujmowania wielu tematów. Tym razem omawiał z rzadko spotykaną swadą, którą, jak sam często podkreśla, wyniósł z okresu współpracy z Piotrem Skrzyneckim i Piwnicą pod Baranami, temat pornografii w sieci i aspektów psychopatologicznych tego zjawiska. Wykład był niezmiernie ciekawy,

bogato ilustrowany obrazami związanymi z tematem wykładu, przeplatany wieloma anegdotami; nic dziwnego, że słuchacze uznali, iż pół godziny wykładu profesora to stanowczo za mało. Dla tych słuchaczy mamy dobrą wiadomość: prof. Vetulani przyjął zaproszenie na przyszłoroczną konferencję.

Kolejnym wykładowcą była prof. Joanna Hauser, kierownik Pracowni Genetyki w Psychiatrii Katedry i Kliniki Psychiatrii UM w Poznaniu, która skupiła się na roli genetyki we współczesnej neurologii i psychiatrii, prezentując znaczenie takich badań w schizofrenii, manii i depresji, chorobie Alzheimera.

Następny mówca prof. Jerzy Samochowiec przedstawił szereg aspektów depresji w kontekście różnych koncepcji rozumienia funkcjonowania mózgu. Według Pinkera mózg to szwajcarski scyzoryk – jest zestawem wyspecjalizowanych narzędzi do rozwiązywania różnych problemów. Według Wilsona mózg ma być nośnikiem kultury pojmowanej jako mechanizm umysłowy niezależny od ciała, a związany z rozumieniem religii, doktryn politycznych czy szeroko rozumianej kultury. Z kolei Miller rozumie mózg jako apartament hotelowy, gdzie selekcja płciowa ma być motorem napędowym ewolucji, a cechy sprzyjające podbojom miłosnym silnie promowane. Na koniec według Byrne'a i Whitena mózg jest „podstępny despotą” akceptującym manipulację, makiaweliczne politykierstwo, kłamstwa i podstęp. Profesor Jerzy Samochowiec zapoznał słuchaczy z zakresem epidemiologicznym depresji, podając, że w Polsce według szacunków depresja występuje u 1,5 do 2,6 mln osób, z których jedynie połowa objęta jest profesjonalną opieką medyczną.

Profesor Andrzej Potemkowski w wykładzie pt. „Starzejący się mózg – problemy i możliwości przeciwdziałania” zwrócił uwagę na podstawowe następstwo starzenia się mózgu, czyli otępienie, i wskazał, że do właściwej opieki nad takim chorym konieczne są zrozumienie, cierpliwość i roztropność oraz miłość, bowiem bez rozumienia objawów starzenia się mózgu wygaśnie miłość, pojawi się niecierpliwość, a nieroztropność bardzo utrudni życie zarówno choremu, jak i jego opiekunowi. W leczeniu objawów starzenia się mózgu znaczenie ma nie tylko farmakoterapia, ale też metody pozafarmakologiczne, takie jak terapia ruchowa, muzykoterapia, terapia zajęciowa, artterapia czyli leczenie sztuką, trening prokognitywny i orientacji w rzeczywistości, terapia reminiscencyjna i walidacyjna.

Doktor hab. Agnieszka Samochowiec z Instytutu Psychologii US wygłosiła wykład pt. „Alkoholizm

kobiet – trudny aspekt współczesności”, zwracając uwagę na miejsce uzależnionych od alkoholu kobiet oraz zmiany stylu spożywania alkoholu dokonujące się z upływem czasu. Wskazała, że kobiety sięgają po alkohol głównie w celu łagodzenia stanów lękowych lub gdy mają obniżony nastrój, natomiast dla mężczyzn alkohol jest przede wszystkim substancją wzbudzającą.

Ostatni panel wykładów rozpoczął kierownik II Kliniki Psychiatrii Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie prof. Tadeusz Parnowski, który opowiedział o apatii i anhedonii oraz wpływie tych stanów na współczesnego człowieka. Z wielkim aplauzem spotkał się wykład prof. Przemysława Nowackiego, kierownika Katedry i Kliniki Neurologii PUM, o relacjach mózgu i muzyki. Profesor Nowacki zilustrował swój wykład wieloma fragmentami muzyki Bacha, Mozarta, Haendla, Glucka, Schumanna, Berlioza, Czajkowskiego, Mahlera, Ravela. Na czas wykładu aula zamieniła się we wspaniałą salę koncertową, ponieważ prof. Nowacki dobrał do swojego wykładu wykonawców światowego formatu. Część wykładową zakończył prof. Stanisław Flejterski wykładem pt. „Logiczny mózg a współczesny świat finansów”, prezentując jako prezes Polskiego Stowarzyszenia Programu Neurologiki doskonałą wiedzę o mózgu i jeszcze doskonalszą o mechanizmach kryzysów ekonomicznych i przyczynianiu się do ich zaistnienia różnych struktur mózgu, a głównie jądra półkuli. Konferencję zakończyła dyskusja okrągłego stołu, której wiodącym hasłem było „Mózg a problemy odżywiania – wielki problem współczesności”. Żywiłowym moderatorem dyskusji był prof. Przemysław Nowacki, a udział w niej wzięli profesorowie: Ewa Stachowska i Beata Karakiewicz z Wydziału Nauk o Zdrowiu PUM oraz Jerzy Vetulani, Jerzy Samochowiec, Tadeusz Parnowski i Andrzej Potemkowski.

Miernikiem zainteresowania konferencją była liczba uczestników – na auli zabrakło miejsc i wiele osób musiało stać. Mimo to do końca konferencji dotrwała prawie pełna sala. Stroną organizacyjną z wielkim poświęceniem zajmowali się mgr Ernest Tyburski, mgr Anna Sołtys i dr Maria Ligocka, wspierani przez pozostałych pracowników Zakładu Psychologii Klinicznej i Psychoprofilaktyki, jak również członków Studenckiego Koła Psychologów „Ego” z Joanną Preś i Inga Janik – prezes Koła oraz wielu innych studentów, którym autorzy tego tekstu bardzo serdecznie dziękują. Nie można nie powiedzieć także o wsparciu rektorów obu uczelni, bez którego konferencja nie mogłaby się w żaden sposób odbyć.

Wielki organizacyjny sukces odnieśli także studenci Koła Naukowego Psychologów „Ego” Instytutu Psychologii US, którzy 19 kwietnia zorganizowali po raz pierwszy ogólnopolską konferencję naukową studentów i międzyuczelniany konkurs „Młody Naukowiec Dnia Mózgu”. W sesji, której moderatorem była dr Monika Mak z Kliniki Psychiatrii PUM, a przewodniczącym jury prof. Zdzisław Kroplewski, wygłoszono 14 prac naukowych z zakresu psychologii i psychiatrii. Pierwszą nagrodę otrzymała praca Andrzeja Sokołowskiego z Uniwersytetu im. Adama

Mickiewicza w Poznaniu pt. „Ruminacje i uważność oraz ich rola w przewidywaniu wystąpienia obniżonego nastroju”, natomiast drugie miejsce praca Kamili Budzyńskiej z Uniwersytetu Szczecińskiego pt. „Trauma i płęć a dysocjacja u dzieci i młodzieży”.

*dr hab. prof. US Andrzej Potemkowski
Zakład Psychologii Klinicznej i Psychoprophylaktyki US
prof. dr hab. Jerzy Samochowiec
Katedra i Klinika Psychiatrii
Zdjęcia Krystian Pilarski*

PIERWSZE KOŁOKWIUM HABILITACYJNE NA WNOZ

Doktor hab. Anna Grzywacz, asystent Katedry i Kliniki Psychiatrii PUM, kierownik Pracowni Genetyki Psychiatrycznej, 13 marca 2013 r. obroniła pierwszą na Wydziale Nauk o Zdrowiu PUM rozprawę habilitacyjną. Habilitacja ta nt.



„Kompleksowe determinanty uzależnienia od alkoholu. Ocena wpływu czynników genetycznych” jest także pierwszą w dziedzinie nauk o zdrowiu w historii uczelni. Kolokwium habilitacyjne odbyło się na posiedzeniu Rady WNOZ w obecności recenzentów z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach i Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. Praca uzyskała cztery oceny bardzo dobre.

O swojej pracy, zainteresowaniach i planach dr hab. Anna Grzywacz opowiada red. Kindze Brandys.

Obrona pracy habilitacyjnej jest ogromnie stresująca. Być może nie było tego widać podczas kolokwium, ale bardzo to przeżywałam i cieszę się, że jest już za mną. Podczas obrony recenzenci i członkowie Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu zadawali wiele pytań, na które, mam nadzieję, udzieliłam

satysfakcjonujących odpowiedzi.

Na wykład habilitacyjny wybrałam temat, który, jak zauważyłam, bardzo zainteresował słuchaczy, a mnie interesuje szczególnie - gen *DRD4*. Badałam zespół zależności alkoholowej i geny warunkujące wystąpienie tej zależności w różnych

aspektach, np. ze względu na obciążenia rodzinne, w podgrupach homogennych, w grupie osób z delirium, drgawkami, wczesnym początkiem picia. Analizowałam, czy istnieją markery genetyczne albo układy tych markerów, charakterystyczne dla pacjentów z zespołem zależności alkoholowej bądź dla poszczególnych homogennych podgrup. Dodatkowo analizowałam nierównowagę transmisji - obserwowałam, czy jakiś allel jest preferencyjnie dziedziczony w rodzinach, ponieważ badałam całe rodziny typu trios. Okazało się, że istnieje taki allel preferencyjnie dziedziczony - jest nim allel G w genie *BDNF*. Spodziewałam się większej nierównowagi, ponieważ analizowałam aż siedem polimorfizmów, ale tylko jeden z nich okazał się w nierównowadze podczas dziedziczenia.

Badania przeprowadzone były na materiale genetycznym zgromadzonym w Klinice Psychiatrii

PUM, uzyskanym od pacjentów kliniki, obejmującym ich materiał biologiczny oraz dane z wywiadów medycznych. Moim zadaniem była analiza genetyczna i statystyczna nowych, jeszcze niebadanych genów i układów haplotypowych. Badania te przeprowadzałam w ramach grantu, który uzyskałam z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W Pracowni Genetyki Psychiatrycznej Katedry i Kliniki Psychiatrii PUM, kierowanej przez prof. Jerzego Samochowca, jest zespół lekarzy zajmujący się różnymi chorobami psychicznymi, nasz np. badał osoby z zaburzeniami odżywiania, schizofrenią, zespołem zależności alkoholowej. Prowadzimy wszelkie badania zaburzeń psychicznych



w połączeniu z genetyką. Świat idzie do przodu i choroba alkoholowa też się rozwija. Dziś pijemy inaczej, przede wszystkim słabsze alkohole, ale częściej. W tym zagonionym, szalonym świecie alkohol jest środkiem znieczulającym i relaksującym i osoby podatne mogą łatwo popaść w uzależnienie.

Genetyka alkoholizmu to temat ciągle otwarty. Wierzę, że badanie genetyczne będzie kiedyś bardzo popularne i będzie można wykonywać je w izbach przyjęć, a tym samym dopasować leczenie do konkretnego pacjenta – a to wszystko na podstawie jego genotypu. Oczywiście istnieją plusy i minusy takich badań. Mam nadzieję, że na podstawie charakterystyki poszczególnych grup pacjentów będzie można im pomóc, np. dostosowując do konkretnej osoby rodzaj farmakoterapii, psychoterapii czy innego sposobu leczenia.

Chciałabym nadal zajmować się genetyką uzależnień, ale także chorób psychicznych. To jest dziedzina, która mnie fascynuje i tam widzę cele naukowe. Jest jeszcze wiele do odkrycia, przebadania, przeanalizowania.

Wiele satysfakcji daje mi też nauczanie. Na PUM od dwóch lat prowadzę zajęcia na Wydziale Nauk o Zdrowiu na kierunkach: pielęgniarstwo, kosmetologia i zdrowie publiczne. Bardzo lubię spotkania ze studentami. Uczę ich metod molekularnych, prowadzę zajęcia z genetyki uzależnień lub do wyboru genetyki psychiatrii.

Prywatnie jestem bardzo pogodną osobą. Mam nastoletnią córkę. Lubię dobry film i dobrą książkę, ale lubię również poleniuchować, pochodzić po lesie i pomarzyć.

Mój sukces zawdzięczam wielu osobom, przede wszystkim prof. Jerzemu Samochowcowi nie tylko dlatego, że jest moim szefem, ale głównie dlatego, że mnie wspierał i wierzył w to, co robię. Świetnie pracowało mi się z moim zespołem, mgr Iwoną Małecką i mgr Aleksandrą Suchanecką. Wykonałyśmy razem ogrom pracy laboratoryjnej i papierowej. I jeszcze dwie osoby, którym chcę podziękować: mojej mamie – mojemu „aniołowi stróżowi”, i mojej córce Elżbiecie.



Moją dewizą jest: jeżeli widzisz sens i cel swojej pracy – trzeba pracować i nie wolno się zniechęcać. Ja też miałam słabsze dni, ale zawsze był przede mną ten wyznaczony cel.

*Wysłuchała Kinga Brandys
Zdjęcia Elżbieta Grochans*

Anna Grzywacz w 2002 r. ukończyła studia magisterskie na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego. Podjęła pracę w Klinice Psychiatrii PAM i w tym samym roku została stypendystką w Instytucie Genetyki Człowieka Uniwersytetu Hamburg-Eppendorf. W 2006 r. uzyskała tytuł diagnosty laboratoryjnego oraz stopień doktora nauk medycznych. Jest autorką 90 prac naukowych.

ZMIANY KADROWE NA PUM W 2012 R.

Tytuł naukowy profesora

1. prof. dr hab. n. med. **Dariusz Bielicki** – Katedra i Klinika Gastroenterologii (18 października)
2. prof. dr hab. n. med. **Bożena Birkenfeld** – Zakład Medycyny Nuklearnej (18 października)
3. prof. dr hab. n. med. **Andrzej Bohatyrewicz** – Katedra i Klinika Ortopedii, Traumatologii i Onkologii Narządu Ruchu (7 sierpnia)
4. prof. dr hab. n. med. **Mirosław Brykczyński** – Klinika Kardiologii (18 października)
5. prof. dr hab. n. med. **Cezary Cybulski** – Zakład Genetyki i Patomorfologii (11 kwietnia)
6. prof. dr hab. n. med. **Tadeusz Dębniak** – Zakład Genetyki i Patomorfologii (7 sierpnia)
7. prof. dr hab. n. med. **Jacek Gronwald** – Zakład Genetyki i Patomorfologii (7 sierpnia)
8. prof. dr hab. n. med. **Jarosław Kaźmierczak** – Klinika Kardiologii (7 sierpnia)
9. prof. dr hab. n. med. **Grzegorz Kurzawski** – Zakład Genetyki i Patomorfologii (21 grudnia)
10. prof. dr hab. n. med. **Mariusz Lipski** – Zakład Stomatologii Zachowawczej Przedklinicznej i Endodoncji Przedklinicznej (12 stycznia)
11. prof. dr hab. n. med. **Mariola Marchlewicz** – Zakład Dermatologii Estetycznej (12 czerwca)
12. prof. dr hab. n. med. **Tomasz Miazgowski** – Klinika Hipertensjologii i Chorób Wewnętrznych (12 stycznia)
13. prof. dr hab. n. med. **Andrzej Torbé** – Klinika Położnictwa i Ginekologii (12 stycznia)
14. prof. dr hab. n. med. **Tomasz Urański** – Klinika Pediatrii, Hematologii i Onkologii Dziecięcej (18 października)

Awans na stanowisko profesora zwyczajnego

1. prof. dr hab. n. med. **Krystyna Honczarenko** – Katedra i Klinika Neurologii (1 lipca)
2. prof. dr hab. n. med. **Mariusz Lipski** – Zakład Stomatologii Zachowawczej Przedklinicznej i Endodoncji Przedklinicznej (1 lipca)
3. prof. dr hab. n. med. **Anhelli Syrenicz** – Klinika Endokrynologii, Chorób Metabolicznych i Chorób Wewnętrznych (1 stycznia)

Awans na stanowisko profesora nadzwyczajnego

1. prof. dr hab. n. med. **Mirosław Brykczyński** – Klinika Kardiologii (1 lipca)
2. dr hab. n. med. **Barbara Dołęgowska** – Zakład Analizy Medycznej (1 marca)

3. dr hab. n. med. **Zygmunt Juzyszyn** – Zakład Chemii Medycznej (1 czerwca)
4. prof. dr hab. n. med. **Grzegorz Kurzawski** – Zakład Genetyki i Patomorfologii (1 marca)
5. dr hab. n. med. **Krzysztof Woźniak** – Zakład Ortopedii (1 lipca)

Awans na stanowisko adiunkta

1. dr hab. n. med. **Grażyna Adler** – Samodzielna Pracownia Gerontologii (1 października)
2. dr hab. n. med. **Grażyna Dutkiewicz** – Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych (1 lutego)
3. dr n. med. **Joanna Dziwura-Ogonowska** – Klinika Hipertensjologii i Chorób Wewnętrznych (1 lutego)
4. dr hab. n. med. **Jarosław Gorący** – Klinika Kardiologii (1 maja)
5. dr n. med. **Katarzyna Grymuła** – Katedra i Zakład Fizjologii (1 października)
6. dr hab. n. med. **Ewa Jaworowska** – Klinika Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej (1 lipca)
7. dr n. med. **Magdalena Kiedrowicz** – Klinika Chorób Skórnych i Wenerycznych (1 października)
8. dr n. med. **Marta Masztalewicz** – Katedra i Klinika Neurologii (1 lutego)
9. dr n. med. **Jolanta Nawrocka-Rutkowska** – Katedra Ginekologii i Uroginekologii (1 lutego)
10. dr hab. n. med. **Milosz Parczewski** – Klinika Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby i Nabytych Niedoborów Immunologicznych (1 lutego)
11. dr n. med. **Marta Rybicka** – Zakład Biochemii (1 października)
12. dr hab. n. med. **Katarzyna Sporniak-Tutak** – Zakład Chirurgii Stomatologicznej (1 czerwca)
13. dr n. med. **Joanna Stępniewska** – Klinika Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych (1 października)
14. dr n. med. **Małgorzata Szkup-Jabłońska** – Samodzielna Pracownia Propedeutyki Pielęgniarstwa (1 lutego)
15. dr n. med. **Karol Tejchman** – Klinika Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej (1 października)

Powołania do pełnienia funkcji kierowniczych – jednostki podstawowe

1. dr hab. n. med. **Grażyna Adler** – p.o. kierownika Samodzielnej Pracowni Gerontologii (1 października)
2. prof. dr hab. n. med. **Krzysztof Borowiak** – p.o. kierownika Zakładu Toksykologii Klinicznej i Sądowej (1 października)

3. dr hab. n. med. **Andrzej Brodkiewicz** – p.o. kierownika Oddziału Klinicznego Pediatrii, Nefrologii ze Stacją Dializ i Toksykologii (1 października)
4. dr n. med. **Iwona Brzosko** – p.o. kierownika Samodzielnej Pracowni Diagnostyki Reumatologicznej (1 października)
5. dr n. med. **Elżbieta Dąbkowska** – kierownik Samodzielnej Pracowni Terapii Komórkowej (1 lutego)
6. dr n. hum. **Tadeusz Dyk** – p.o. kierownika Zakładu Nauk Humanistycznych w Medycynie (4 kwietnia)
7. dr hab. n. med. **Katarzyna Grocholewicz** – kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Ogólnej (1 października)
8. dr hab. n. med. **Ewa Jaworowska** – kierownik Katedry i Kliniki Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej (1 października)
9. dr n. med. **Maria Korzonek** – kierownik Samodzielnej Pracowni Opieki Długoterminowej (1 października)
10. dr inż. **Janusz Kowalski** – kierownik Samodzielnej Pracowni Informatyki Medycznej i Badań Jakości Kształcenia (1 marca)
11. dr n. med. **Iwona Krawczyk-Sulisz** – p.o. kierownika Oddziału Klinicznego Chorób Płuc (15 października)
12. dr hab. n. med. **Damian Lichota** – kierownik Studium Doktoranckiego Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego (1 lutego)
13. dr n. med. **Anna Lubkowska** – p.o. kierownika Samodzielnej Pracowni Medycyny Fizykalnej (1 października)
14. prof. dr hab. n. med. **Mariola Marchlewicz** – kierownik Zakładu Dermatologii Estetycznej (1 października)
15. dr n. med. **Iwona Rotter** – kierownik Samodzielnej Pracowni Rehabilitacji Medycznej (1 października)
16. dr n. med. **Agnieszka Rubik-Leszczynska** – kierownik Oddziału Klinicznego Radioterapii (1 lipca)
17. dr n. med. **Alicja Suszczewicz** – p.o. kierownika Zakładu Stomatologii Dziecięcej (1 października)

Powołania do pełnienia funkcji kierowniczych – katedry wielojednostkowe

1. prof. dr hab. n. med. **Krzysztof Borowiak** – p.o. kierownika Katedry Medycyny Sądowej (1 października)
2. prof. dr hab. n. med. **Tomasz Grodzki** – p.o. kierownika Katedry Chorób Klatki Piersiowej (15 marca 2013)

Zatrudnienia lub awanse na stanowiska kierownicze lub samodzielne pracowników niebędących nauczycielami akademickimi

1. mgr **Piotr Legiecki** – kierownik Działu Informatyki (1 października)
2. mgr inż. **Krzysztof Salwa** – kierownik Działu Administracyjno-Gospodarczego – Pomorzany (1 października)
3. mgr inż. **Aleksandra Szustakiewicz** – zastępca kwestora (1 lipca)

Przejęcia nauczycieli akademickich na emeryturę

1. dr hab. n. med. **Stanisława Bielecka-Grzela** – profesor nadzwyczajny, kierownik Zakładu Dermatologii Estetycznej (30 września)
2. dr n. med. **Danuta Deboa** – starszy wykładowca, Zakład Medycyny Sądowej (30 września)
3. dr hab. n. med. **Zygmunt Juzyszyn** – profesor nadzwyczajny, Zakład Chemii Medycznej (30 września)
4. dr n. przyr. **Elżbieta Kowalska** – starszy wykładowca, Zakład Genetyki i Patomorfologii (30 września)
5. prof. dr hab. n. med. **Barbara Krzyżanowska-Świniarska** – profesor zwyczajny, Klinika Hipertensjologii i Chorób Wewnętrznych (30 września)
6. dr hab. n. med. **Krystyna Lisiecka** – adiunkt, kierownik Zakładu Stomatologii Dziecięcej (30 września)
7. dr n. med. **Danuta Rogowska** – starszy wykładowca, kierownik Oddziału Klinicznego Radioterapii (29 lutego)
8. dr hab. n. med. **Ewa Tokarz-Sowińska** – adiunkt, Katedra i Klinika Okulistyki (30 września)
9. dr n. med. **Ewa Tomasiak** – starszy wykładowca, Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej i Klinicznej (30 września)
10. prof. dr hab. n. med. **Elżbieta Weyna** – profesor zwyczajny, kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Ogólnej (30 września)

Przejęcia pracowników niebędących nauczycielami akademickimi na emeryturę

1. mgr **Stanisław Bartczak** – kierownik Działu Administracyjno-Gospodarczego – Pomorzany (30 września)
2. mgr inż. **Zbigniew Kossak** – starszy inspektor nadzoru inwestycyjnego, Dział Techniczny (15 marca)



Panie tuż po starcie biegu



Balony sponsora i partnera

BIEC DO KOŃCA

W dniu 10 marca, mimo niesprzyjającej aury – padającego śniegu i temperatury odczuwalnej minus 11°C! – odbył się „Alkala Bieg Kobiet”, którego patronem był Pomorski Uniwersytet Medyczny. Zawody na dystansie 4 km przeprowadzono w dwóch konkurencjach: bieg oraz nordic walking. Bieg ukończyło 326 pań, a nordic walking – 140. Najstarsza z nich miała ponad 70 lat. Wśród uczestniczek były lekarki,

studentki i pracownice PUM oraz pracownice OIL w Szczecinie.

Wszystkie panie zainteresowane zdrowiem swoim oraz swoich bliskich (niezależnie od płci!) organizator imprezy – Ruchowa Akademia Zdrowia zaprasza na zajęcia oraz do uczestnictwa w kolejnych zawodach – za rok i już przy lepszej pogodzie!

Zdjęcia Marcin Bielecki



Zwyciężczynie biegu z Moniką Pyrek i Markiem Kolbowiczem



Zwyciężczynie w kategorii matka-córka nordic walking z przedstawicielami patrona – prof. K. Ciechanowskim oraz sponsora – dyr. Beatą Czmielnik

WYWIAD Z PROFESOREM KAZIMIERZEM CIECHANOWSKIM,

uprawiającym bieganie od wielu lat, przeprowadziła red. Dagmara Budek

Co czuje biegacz po pierwszym w życiu maratonie?

Radość, zdecydowanie radość! Odczuwaną już po minięciu mety, a potęgowaną wraz z powrotem zdolności do pionizacji. Kiedy już można bezpiecznie przyjąć wyprostowaną postawę i zacząć się poruszać, przychodzi pytanie: kiedy następny raz? Już wiem, mam zaplanowane – 13 października w Poznaniu.

Dzień i dwa dni wcześniej konferencja – „Top nephrological trends”, a potem maraton!

Start w maratonie to pewien etap w życiu biegacza czy raczej ukoronowanie kariery długodystansowca?

Tylko etap! Wiem od Marka Kolbowicza – wioślarza, mistrza olimpijskiego, że wioślarze wieńczą



swoje kariery sportowe maratonem. Marek chce pobiec jesienią, ale dla biegaczy amatorów maraton to tylko jeden z powtarzanych etapów. Po analizie swoich wyników na dystansach od 5 km do pełnego maratonu wiem, że nadal mam lepszą szybkość niż wytrzymałość. Ta przychodzi z wiekiem („perskie oczko”), więc jeszcze wszystko przede mną. Mówiąc językiem biegaczy – będę powoli „wydłużać się”. To oznacza głównie biegi od 5 km do półmaratonu, z dwoma – trzema maratonami rocznie. Ultramaratonów (powyżej 42 km) chyba nie będę biegał – jakoś nie mam motywacji (jeszcze?).

Czym jest pasja biegania: sposobem na odreagowanie problemów życia codziennego, wyborem aktywności fizycznej pozwalającej zachować zdrowie i kondycję czy może pewną filozofią życiową?

Wszystkim po trochu. Może rzeczywiście najpierw sposobem na odreagowanie stresów, próbą rozwiązania problemów. Jakiś mądry biegacz ukuł powiedzenie: „Jeżeli problemu nie można rozwiązać w ciągu godzinnego biegu, to znaczy że jest on nierozwiązywalny”. Biegając, właściwie zrozumiałem wypowiedź Henryka Szordykowskiego – znakomitego biegacza, średnio-, a potem długodystansowca: „Po trzech kilometrach wszystko jest jasne”. Właściwie do biegania zmusiła mnie otaczająca głupota... A potem była radość biegania, endorfiny, rosnąca kondycja – to wciąga. Ogromna radość z tego, że bez problemu biegnie się tam, gdzie kiedyś z trudem dojeżdżało się rowerem. Potem zaskakujące odkrycie, że do ścieżki biegowej już nie dojeżdżam samochodem, tylko dobiegam. Kilka kilometrów więcej – żadna różnica...

A filozofia? Biegam z własnymi myślami – bez muzyki. A gdym miał czegoś słuchać – to chyba piosenki Starego Dobrego Małżeństwa z frazą – parafrazą: „Jak biec? Do końca! Potem odpoczne! Cudne manowce...”

Jako lekarz jest Pan dla pacjentów przykładem prowadzenia zdrowego trybu życia. Czy to ułatwienie, czy utrudnienie w kontaktach z ludźmi chorymi?

Staram się być przykładem dla pacjentów i dla współpracowników. Przykładem nie pouczającym, ale pociągającym – no, może nadającym tempo, kimś w rodzaju „pacemakera”.

Pacjenci (młodszy ode mnie!) z reguły mówią: „Dobrze jest panu mówić. Jest pan młody”. Śmieję się... Staram się realizować życzenia, jakie złożył mi kiedyś mój młodszy syn – biegacz (starszy też biegał): „Życzę Ci, abyś zawsze wyglądał na o 10 lat młodszego i żebyś zawsze biegał tak, jakbyś miał o 20 lat mniej!”. Piękne życzenia i dlatego podobnie życzę Pani i wszystkim naszym Czytelnikom. Do zobaczenia na trasie!

Dziękuję za rozmowę.

Jeżeli zamienimy się na diety, to obaj na tym skorzystamy



XLIV OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA STUDENTÓW UCZELNI MEDYCZNYCH

W dniach 10-13 kwietnia 2013 r. odbyła się XLIV Ogólnopolska Konferencja Naukowa Studentów Uczelni Medycznych w Szczecinie. Nasza uczelnia już po raz 44. miała okazję gościć przyszłych naukowców z całej Polski. Na zaproszenie STN-u przybyli młodzi badacze z Warszawy, Poznania, Katowic, Krakowa, a także z Koszalina. Patronat honorowy nad przedsięwzięciem objął rektor Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, prof. Andrzej Ciechanowicz.

Tegoroczna konferencja była wyjątkowa pod wieloma względami. Przede wszystkim zgłoszono rekordową liczbę prac (103), które zostały zakwalifikowane do pięciu sesji tematycznych. Pierwszego dnia przedstawiono prace o tematyce niezabiegowej, drugiego prace z dziedzin zabiegowych, trzeci dzień należał do nauk o zdrowiu, a ostatniego dnia odbyły się sesje: stomatologiczna oraz nauk przedklinicznych.

Dodatkową atrakcją były warsztaty tematyczne, które odbywały się pomiędzy blokami prac. Zajęcia te były dopełnieniem przedstawianych tematów, a po części w sposób praktyczny pozwalały zrozumieć podejmowane i omawiane wcześniej zagadnienia. Nawet podczas przerw w słuchaniu prac naukowych można było nauczyć się czegoś nowego. W środę Anna Reczyńska poprowadziła

warsztaty pt. „Inne oblicze pielęgniarek” przygotowane przez PUM-owskie Liderki Pielęgniarstwa Polskiego. W czwartek odbył się pokaz ratownictwa medycznego z wykorzystaniem fantomów wraz z ćwiczeniami praktycznymi. W piątek wszystkie chętne osoby (studenci, a także uczniowie liceum) wzięły udział w warsztatach plastyk miejscowych. Nad przebiegiem pracy przyszłych młodych chirurgów czuwał prof. Piotr Prowans. Ostatniego dnia konferencji zaprezentował się doktorant Łukasz Kaczyński z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wykład pt. „Ocena efektywności praktycznej w ramach raportu oceny technologii medycznych – wyzwania dla farmakoeconomistów i badaczy” obejmował Evidence Based Medicine, badania i metodologię, czyli wszystko, co potrzebne młodemu naukowcowi.

Ostatniego dnia konferencji zostały ogłoszone wyniki czterodniowych zmagani. Po wręczeniu nagród przez ministra zdrowia dr. Bartosza Arłukowicza wszyscy uczestnicy spotkali się na zabawie integracyjnej.

Konferencja okazała się wielkim przedsięwzięciem zarówno naukowym, jak i organizacyjnym. Szczególne podziękowania organizatorzy przekazują kuratorowi Studenckiego Towarzystwa Naukowego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego



Nagrody wręczają: minister zdrowia Bartosz Arłukowicz i rektor PUM prof. Andrzej Ciechanowicz

prof. Dariuszowi Chlubkowi oraz całemu Zarządowi STN w składzie: Justyna Orpiszewska, Marta Ciszak, Paweł Jakubowski, Maciej Kowański, Adam Majchrzak, Łukasz Pyskir, Anna Reczyńska. Wyrazy wdzięczności składają także partnerom i sponsorom, bez których konferencja nie byłaby tak interesu-

jąca. Mamy nadzieję, że nie zabraknie ich za rok, podobnie jak pomysłów na kolejne prace wśród naszych uczestników.

red. Sławomir Szymański
Zdjęcie Marta Ciszak

WYNIKI XLIV OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ STUDENTÓW UCZELNI MEDYCZNYCH

GRAND PRIX

Paweł Natora, Katarzyna Lewusz

Ocena czynników ryzyka wystąpienia połączenia ustno-zatokowego podczas ekstrakcji trzecich trzonowców szczęki na podstawie zdjęcia pantomograficznego

Opiekun: dr n. med. Michał Lesiakowski

Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Chirurgii Stomatologicznej PUM

SESJA NAUK NIEZABEGOWYCH

I MIEJSCE

Rafał Heryć, Anna Modrzejewska, Karolina Mierska
Wpływ trzewnej tkanki tłuszczowej ocenianej przy pomocy absorpcjometrii z wykorzystaniem podwójnej wiązki promieniowania rentgenowskiego na profil metaboliczny i ciśnienie tętnicze u pacjentów z pierwotnym nadciśnieniem tętniczym

Opiekun: dr n. med. Joanna Dziwura-Ogonowska
Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Hipertensjologii i Chorób Wewnętrznych PUM

II MIEJSCE

Łukasz Paciorkowski, Krzysztof Ogrodnik
Immunohistochemiczna ocena ekspresji PARP-1 w chłoniakach Hodgkina u dzieci i młodzieży
Opiekun: prof. dr hab. Elżbieta Urasińska
Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Patomorfologii PUM

III MIEJSCE

Karolina Kosicka, Anna Bazacek, Kinga Murawska, Magdalena Kowaleczko
Zależności pomiędzy wiekiem i aktywnością układu antyoksydacyjnego u pacjentów z udarem niedokrwinnym mózgu. Peroksydaza glutationowa, reduktaza glutationowa i zredukowana forma glutationu

Opiekun: dr n. med. Marta Rybicka, prof. dr hab. Dariusz Chlubek

Biochemiczne Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Biochemii, Katedry Biochemii i Chemii Medycznej PUM

SESJA NAUK ZABIEGOWYCH

I MIEJSCE

Izabela Marczak, Paweł Jakubowski, Dorota Buśluk, Anna Sygit-Bajko

Morfologia radiologiczna glejaków wielopostaciowych w odniesieniu do szlaków migracji nerwowych komórek macierzystych

Opiekun: dr hab. Leszek Sagan

Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Neurochirurgii i Neurochirurgii Dziecięcej PUM

II MIEJSCE

Jakub Noskiewicz, Agata Peikow, Katarzyna Szczęśna
Diagnostyka różnicowa zespołu ostrej moszny u dzieci
Opiekun: dr hab. Michał Błaszczyński
Studenckie Koło Naukowe Chirurgii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

III MIEJSCE

Kalina Jędrzejko
Rak wątrobowokomórkowy jako wskazanie do przeszczepienia wątroby. Analiza materiałów własnych Kliniki Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej Warszawskiego Uniwersytetu medycznego
Opiekun: dr n. med. Monika Bieniasz
Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

SESJA NAUK O ZDROWIU

I MIEJSCE

Aleksandra Staniaszek, Magdalena Pijanowska, Dorota Szcząbrowska, Justyna Wiewiórska
Wpływ niepłodności na życie seksualne kobiet
Opiekun: dr n. med. Tomasz Bączkowski
Studenckie Koło Naukowe Medycyny Rozrodu PUM

II MIEJSCE

Anna Karakiewicz, Agata Kaźmierczak, Żaneta Ciosek
Ocena świadomości studentów kierunków fizjoterapia i pedagogika na temat wad postawy występujących u dzieci

Opiekun: dr n. med. Anna Lubkowska
Studenckie Koło Naukowe przy Samodzielnej Pracowni Medycyny Fizykalnej PUM

III MIEJSCE EX AEQUO

Joanna Sucko, Agata Gmiterek, Justyna Janczak, Hanna Jaruszevska

Ocena dolegliwości bólowych lędźwiowego odcinka kręgosłupa i ich wpływ na funkcjonowanie osób starszych w domu opieki społecznej oraz podopiecznych dziennego ośrodka wsparcia w Szczecinie

Opiekun: dr n. med. Anna Lubkowska
Studenckie Koło Naukowe przy Samodzielnej Pracowni Medycyny Fizykalnej PUM

Mateusz Pytlak

Znajomość profilaktyki urazów sportowych i ocena ich częstości u wspinaczy skałkowych

Opiekun: dr n. med. Iwona Rotter
Studenckie Koło Naukowe przy Samodzielnej Pracowni Rehabilitacji Medycznej PUM

SESJA STOMATOLOGICZNA

I MIEJSCE

Tomasz Jankowski, Magdalena Wasilkowska, Agnieszka Kucia
Zaburzenia budowy siodła tureckiego na bocznych zdjęciach

Opiekun: dr n. med. Joanna Janiszewska-Olszowska, dr hab. Katarzyna Grocholewicz
Studenckie Koło Naukowe Stomatologii Interdyscyplinarnej przy Katedrze i Zakładzie Stomatologii Ogólnej PUM

II MIEJSCE

Kamila Jóźwiak, Aleksandra Łamińska, Monika Oblizajek
Ocena wypełnień ubytków klasy II wg Blacka wykonanych z zastosowaniem nowego typu formówek jednościennych ze zintegrowanym klinem
Opiekun: dr hab. Katarzyna Grocholewicz, dr n. med. Joanna Janiszewska-Olszowska
Studenckie Koło Naukowe Stomatologii Interdyscyplinarnej przy Katedrze i Zakładzie Stomatologii Ogólnej PUM

III MIEJSCE

Renata Majka, Joanna Chodkowska
Stan uzębienia, potrzeby lecznicze oraz wykonane zabiegi profilaktyczno-lecznicze u pacjentów biorących udział w „Programie profilaktyki chorób jamy ustnej dzieci i młodzieży ze Szczecina”
Opiekun: dr n. med. Anna Jarząbek, dr hab. Krystyna Lisiecka

Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Stomatologii Dziecięcej PUM

SESJA NAUK PRZEDKLINICZNYCH

I MIEJSCE

Agata Michalska, Anna Sobuś, Maciej Samulak, Michał Sekrecki

Ekspresja czynników neurotroficznych we wczesnych komórkach krwi pępowinowej: implikacje praktyczne dla terapii komórkami macierzystymi chorób neurodegeneracyjnych

Opiekun: prof. dr hab. Bogusław Machaliński
Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Patologii Ogólnej PUM

II MIEJSCE

Sara Tabor, Katarzyna Woźniak
Ocena ekspresji wybranych jądrowych receptorów sierocych w tkance wątrobowej pacjentów z zaawansowaną alkoholową chorobą wątroby

Opiekun: dr hab. Małgorzata Milkiewicz, prof. PUM
Studenckie Koło Naukowe przy Samodzielnej Pracowni Biologii Medycznej PUM

III MIEJSCE

Karolina Jakubczyk, Karolina Dec
*Wpływ wyciągu z nasion pokrzywy zwyczajnej (łac. *Urtica dioica*) na hepatocyty poddane toksycznemu działaniu fluoru*

Opiekun: dr n. med. Izabela Gutowska
II Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Biochemii i Żywienia Człowieka PUM

NAGRODA PROREKTORA DS. DYDAKTYKI

Joanna Kozyra
Ocena częstości polimorfizmu 3435 genu ABCB1 wśród pacjentów zakażonych wirusem HIV oraz jego wpływ na leczenie antyretrowirusowe
Opiekun: dr hab. Miłosz Parczewski
I Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze i Klinice Chorób Zakaźnych i Hepatologii PUM

NAGRODA KURATORA STN PUM

Damian Dziurzyński, Joanna Wieceńska, Malwina Zborowska, Małgorzata Trzcńska, Aneta Walkowiak
Przyczyny występowania kwasicy ketonowej i znaczenie jej wczesnego rozpoznania u dzieci i młodzieży z cukrzycą typu 1
Opiekun: dr n. med. Anita Horodnicka-Józwa
Studenckie Koło Naukowe Pediatrii przy Klinice Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii, Chorób Metabolicznych i Kardiologii Wieków Rozwojowych PUM.



PIELĘGNIARKI I POŁOŻNE PODCZAS I i II WOJNY ŚWIATOWEJ

18 marca na Wydziale Nauk o Zdrowiu studenci pielęgniarstwa I roku II stopnia i Studenckie Koło Naukowe im. Stanisławy Leszczyńskiej zorganizowali wykład pt. „Pielęgniarki i położne podczas I i II wojny światowej”. Podczas spotkania zostały zaprezentowane sylwetki niezwykłych pielęgniarek i położnych polskich, brytyjskich i amerykańskich, które wykazały się odwagą i bohaterstwem, wykonując swój zawód podczas I i II wojny światowej.

Celem spotkania było przybliżenie historii niezwykłych kobiet, które, niestety, szerzej nie są znane. Informacji o nich jest mało, nie ma wznowień książek na ten temat, stąd też wyjątkowość spotkania. Studenci pielęgniarstwa organizujący spotkanie materiałów o tych niezwykłych kobietach szukali w internetowych antykwariatach. Wielką pomocą służyła dr n. med. Elżbieta Grochans prowadząca przedmiot Historyczne uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa, która udostępniła studentom pozycje książkowe. W organizacji spotkania pomogła mgr Kinga Brandys, rzecznik PUM.

Spotkanie rozpoczęły dr n. med. Dorota Ćwiek i dr n. med. Elżbieta Grochans, witając gości – około 70 uczniów z I Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie razem z nauczycielką mgr Moniką Tyszkiewicz oraz pielęgniarki i położne szczecińskich szpitali. Niespodzianką była obecność mgr Elżbiety Syrockiej, byłej nauczycielki z nieistniejącego już Liceum Medycznego w Szczecinie.

Pierwszą postacią, przedstawioną przez Aleksandrę Szwabowską, była położna Stanisława Leszczyńska, więźniarka w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau, w którym pełniła funkcję położnej obozowej. Sprzeciwiała się rozkazowi Mengelego uśmiercania wszystkich nowo narodzonych dzieci, ryzykując życiem za każdym razem, kiedy odbierała poród. Przyjęła ponad 3 tys. porodów. Nie została uhonorowana żadnym medalem za swoje zasługi.

Następnie Ewelina Owsiana przybliżyła postać Zofii Bittenek, która również była więźniarką w Auschwitz-Birkenau, gdzie do końca wykonywała swój zawód pielęgniarki, opiekując się chorymi. Ciężko chorowała na tyfus plamisty. Niestety, zginęła w obozie po zastrzyku z fenolu. Pośmiertnie została uhonorowana najwyższym odznaczeniem, jakie może otrzymać pielęgniarka – Medalem Florence Nightingale. Katarzyna Łomińska opowiedziała o Jadwidze Dąbrowskiej-Belońskiej, która podczas kampanii wrześniowej zorganizowała szpital polowy na Politechnice Lwowskiej. Działała w szeregach Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej. W obozie Auschwitz-Birkenau jako więźniarka sprawowała opiekę nad chorymi na tyfus i gruźlicę. Przeżyła obóz, w 1957 r. ukończyła studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim.

Kolejną zasłużoną pielęgniarkę, Wandę Ossowską, przedstawiła Paulina Góraj. Ossowska podczas II wojny światowej była członkiem Wywiadu Ofensywnego we Lwowie i Warszawie, aresztowana przez NKWD i torturowana, więźniarka obozu w Majdanku i Auschwitz-Birkenau. Swoje przeżycia z tego okresu opisała w autobiografii „Przeżyłam”. Została odznaczona wieloma medalami, w tym m.in. Medalem Florence Nightingale w 1989 r.

Następnie Joanna Przybysz zaprezentowała życiorys Zofii Orlickiej, aktywnej działaczki ruchu konspiracyjnego w Warszawie, za co w 1942 r. została skazana na więzienie na Pawiaku i okrutne tortury oraz obóz w Majdanku, z którego po kilku miesiącach uwolnili ją koledzy z konspiracji. W chwili wybuchu powstania warszawskiego musiała zorganizować w ciągu jednej doby szpital polowy.

Michał Krzysztof Jajko omówił biografię pielęgniarki Julii Nenka, która podczas II wojny światowej wraz z grupą polskich pielęgniarek służyła w Rumunii, Egipcie, Palestynie i we Włoszech. Za swoje

poświęcenie i odwagę została uhonorowana wieloma medalami, m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Medalem Florence Nightingale.

Druga część spotkania poświęcona była antybohaterkom, pielęgniarkom morderczyniom w obozach koncentracyjnych. Rozpoczął je Michał Krzysztof Jajko wykładem o Carmen Mory, kapo i pielęgniarce w obozie koncentracyjnym w Ravensbrück, słynącej z brutalności i sadyzmu, która pomagała lekarzom SS w przeprowadzaniu badań na więźniarkach. Carmen Mory znęcała się nad chorymi, torturowała, katowała, szpiegowała. W 1947 r. została skazana na karę śmierci w pierwszym procesie norymberskim. Drugą pielęgniarką morderczynią w obozie w Ravensbrück była Vera Salvequart. Uśmiercała więźniarki na rozkaz, ale zarazem inne ratowała, dając im ciepłą herbatę, żywność, zwalniając z apeli. Została skazana na karę śmierci w 1947 r. Jej życiorys omówiła Iwona Szosda.

Nina Pietrzko zapoznała gości z postacią brytyjskiej pielęgniarki Dorothie Feilding, wolonta-

riuszki z okresu I wojny światowej i kierowcy karetki na zachodnim froncie. Feilding została pierwszą kobietą na świecie uhonorowaną brytyjskim Medalem Wojskowym za odwagę.

Spotkanie zakończyła Aleksandra Szwabowska, przedstawiając postać Amerykanki Ruby Bradley, pielęgniarki wojskowej, która w latach 1941-1945 była więźniem w obozie dla internowanych Santo Tomas w Manili, gdzie opiekowała się chorymi i asystowała przy operacjach, a w czasie wojny koreańskiej nadzorowała pracę 500 pielęgniarek w szpitalu wojskowym. Przeszła do historii wojska amerykańskiego jako najbardziej odznaczona kobieta.

Studenci pielęgniarstwa mają cichą nadzieję, że było to pierwsze z cykli spotkań przedstawiających niezwykle pielęgniarki, o których, niestety, powoli się zapomina.

Aleksandra Szwabowska

I rok II° WNoZ

SKN im. Stanisławy Leszczyńskiej

Zdjęcia: Iwona Szosda, Aleksandra Szwabowska

STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE IM. STANISŁAWY LESZCZYŃSKIEJ

Z początkiem roku akademickiego 2012/2013 powstało Studenckie Koło Naukowe im. Stanisławy Leszczyńskiej przy Samodzielnej Pracowni Umiejętności Położniczych WNoZ. Opiekunem koła jest dr n. med. Dorota Ćwiek, kierownik Pracowni, członkiniami studentki położnictwa Agnieszka Schneider i pielęgniarstwa Aleksandra Szwabowska (przewodnicząca).

Stanisława Leszczyńska była polską położną, w latach 1943-1945 więźniarką w obozie koncentracyjnym w Auschwitz-Birkenau, gdzie pełniła również funkcję położnej obozowej w bloku nr 17. Sprzeciwiła się rozkazowi dr. Mengele uśmiercania wszystkich nowo narodzonych dzieci poprzez topienie ich w wiadrze wody. Do dziś pozostaje zagadką, dlaczego nie została za to skazana na śmierć. Blok nr 17 był barakiem o długości 40 m, na środku którego stał ceglany



piec w kształcie kanału ciągnącego się wśród bloku, jedyne miejsce do przyjmowania porodu. Wewnątrz po obu stronach mieściły się trzypiętrowe koje. W każdej z nich na brudnym, ze śladami zeschniętej krwi i kału sienniku, zmieścić się musiały trzy-cztery kobiety. Leszczyńska przyjmowała porody w nieludzkich, niewyobrażalnych warunkach, nie mając do dyspozycji ani ciepłej, bieżącej wody, ani czystych prześcieradeł, leków, łóżka porodowego, wśród wszelkiego rodzaju robactwa, szcurków, w nieogrzewanym pomieszczeniu. Nowo narodzone dzieci nie otrzymywały żadnych ubrań, pieluch, mleka. Ciężarne kobiety na kilka tygodni przed planowanym terminem porodu wymieniały swoje racje pokarmowe na czyste koszule, które przerabiały na pieluszki i ubranka dla swoich dzieci. W baraku obowiązywał zakaz pod karą śmierci suszenia pieluszek,



więc kobiety osuszały je ciepłem własnego ciała, zawijając wokół ud i ramion. Mimo tak trudnych warunków, strachu, terroru, głodu i wszechobecnej śmierci ani jedna kobieta nie zmarła przy porodzie, wszystkie dzieci urodziły się żywe i zdrowe. Także przebieg porodu był wyjątkowy: nie było ani jednego pęknięcia krocza, ani jednego krwotoku, ani jednego zakażenia połogowego. Mengele kazał przedstawić Leszczyńskiej raport na temat przypadków śmiertelnych pośród matek i dzieci. Odpowiedziała mu, że wskaźnik umieralności wśród przyjętych przez nią porodów wynosił 0. Nie chciał jej wierzyć – takim wynikiem nie mogły się poszczycić najlepsze szpitale kliniczne w Niemczech. Stanisława Leszczyńska przyjęła około 3 tys. porodów, za każdym razem ryzykując życie niewykonaniem rozkazu uśmiercania nowo narodzonych. Obóz przeżyło zaledwie 30 dzieci, obecnie na świecie żyje 17. W 1957 r. swoje przeżycia opisała w „Raporcie położnej z Oświęcimia”. 27 stycznia 1970 r. w Teatrze Żydowskim w Warszawie odbyło się wzruszające spotkanie Leszczyńskiej z uratowanymi przez nią podopiecznymi z obozu i ich matkami. Podczas tego spotkania w rozmowie z dziennikarzem powiedziała „Ja codziennie dziękuję Bogu za to, że mogłam być w Oświęcimiu”. Po długiej walce z chorobą nowotworową, zmarła w 1974 r. Od roku 1992 trwa jej proces beatyfikacyjny.

Studenckie Koło Naukowe im. Stanisławy Leszczyńskiej zorganizowało pierwsze spotkanie 13 grudnia 2012 r. na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Sławomir Madaliński, położny pracujący w SPSK-1 w Policach, udostępnił film dokumentalny „Uwolnić poród”, który wyemitowaliśmy podczas spotkania. Film dotyka szeroko dyskutowanej problematyki porodów domowych w Holandii, Węgrzech, Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych. Przyszło około 95 osób: studentów PUM, położnych i pielęgniarek szczecińskich szpitali. Po projekcji filmu odbyła się żywa dyskusja na temat problematyki praw pacjenta, porodów domowych w Polsce, samodzielności położnych, jak również opieki okołoporodowej w szczecińskich salach porodowych.

Kolejne spotkanie SKN miało miejsce 10 stycznia br. i było poświęcone problemowi cukrzycy w ciąży. Gościem specjalnym była mgr Bożena Agacińska, pielęgniarka pracująca w przychodni diabetologicznej w SPWSZ przy ul. Arkońskiej, która wygłosiła wykład o roli pielęgniarki w opiece w poradni diabetologicznej nad kobietą ciężarną chorującą na cukrzycę.

13 lutego 2013 r. SKN wraz z chętnymi studentami wybrało się z wizytą do Stowarzyszenia Amazonek „Agata” w Szczecinie. Było to możliwe dzięki uprzejmości prezesa Ryszarda Łapko, założycielki Stowarzyszenia, które w czerwcu będzie obchodzić 20-lecie istnienia. Podczas spotkania mieliśmy przyjemność porozmawiać z członkiniami Stowarzyszenia, które chętnie odpowiadały na nasze pytania. Panie opowiadały o problemach, z jakimi spotkały się podczas pobytu w szpitalu, po zabiegu mastektomii; o bólu, cierpieniu i niepewności po wyjściu ze szpitala. Następnie odbyły się warsztaty, które prowadziła psycholog Maria Kotuła-Konarska, poświęcone stresowi. Dla większości pań choroba nowotworowa okazała się szansą nowego spojrzenia na życie, docenienia, jakim jest cennym darem, i przewartościowania problemów życia codziennego. Członkinie Stowarzyszenia w wyznaczonych dniach odwiedzają szczecińskie oddziały ginekologiczne, na których wykonywane są zabiegi mastektomii, aby wesprzeć kobiety czekające na operację lub będące już po niej. Dają przykład własną postawą, że choroba nowotworowa to nie wyrok, że można z nią wygrać i żyć dalej, być dalej kobietą. Stowarzyszenie Agata ma bardzo urozmaicony harmonogram zajęć, wśród których są m.in. joga, tai-chi, spotkania grupowe i indywidualne z psychologiem, ćwiczenia ruchowe przy muzyce, nauka tańca flamenco i wiele, wiele innych.

*Aleksandra Szwabowska
I rok II° WNoZ
dr n. med. Dorota Ćwiek
Samodzielna Pracownia
Umiejętności Położniczych*

Zdjęcia: Wojciech Piotrowski, Mirela Sienkiewicz

VIII OGÓLNOPOLSKI KONKURS PIELĘGNIARKA ROKU 2012

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego (PTP) i Koło Liderów Pielęgniarstwa przy Mazowieckim Oddziale PTP od 2005 r. organizuje ogólnopolski konkurs mający na celu wyłonienie i nagrodzenie liderów pielęgniarstwa.

Zgodnie z regulaminem pierwszy z trzech etapów konkursu polega na wyłonieniu spośród pielęgniarek i pielęgniarzy liderów sprawujących bezpośrednią opiekę nad pacjentem, z wyłączeniem kadry kierowniczej. Uczestnicy konkursu zgłaszani są na podstawie obowiązujących w placówkach opieki zdrowotnej kryteriów wynikających z oceny okresowej, zaangażowania w pracę, wysokiego poziomu wiedzy zawodowej oraz wzorowej postawy etycznej. Kolejnym etapem konkursu są eliminacje przeprowadzane w oddziałach wojewódzkich PTP, polegające na testowym sprawdzianie wiedzy z zakresu ogólnej wiedzy pielęgniarskiej, znajomości zasad etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP, historii zawodu oraz działalności Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego i innych organizacji i stowarzyszeń zawodowych. W finale laureaci dokonują ustnej prezentacji wybranego tematu w obecności komisji konkursowej. W bieżącej edycji finalistki prezentują postacie wybranych trzech polskich pielęgniarek zaangażowanych w pracę Światowej Organizacji Zdrowia. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że pierwszy w historii tytuł Pielęgniarki Roku 2005 zdobyła reprezentantka województwa zachodniopomorskiego Ewa Beata Hernet z Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 w Szczecinie.

Wzorem lat ubiegłych dnia 1 marca 2013 r. odbyły się wojewódzkie eliminacje VIII Ogólnopolskiego Konkursu „Pielęgniarka Roku 2012”. Organizatorem konkursu na szczeblu wojewódzkim był Oddział PTP w Szczecinie we współpracy z Wydziałem Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Szczecińską Izbą Pielęgniarek i Położnych. W etapie wojewódzkim udział wzięło 18 uczestników wytypowanych spośród pracowników SPSK-1 PUM, Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego, 109. Szpitala Wojskowego z Przychodnią, Specjalistycznego Szpitala im. prof. A. Sokołowskiego oraz Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Zdroje”. Zwyciężczynią drugiego etapu konkursu została absolwentka pielęgniarstwa PUM mgr Ada Wiśniewska-Szumacher zatrudniona w 109. Szpitalu Wojskowym w Szczecinie. Laureatka będzie reprezentować Oddział PTP w krajowym finale konkursu, który odbędzie się w Warszawie pod patronatem honorowym ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza, marszałka województwa mazowieckiego Adama Struzika, prezydent Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz oraz prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych Grażyny Rogali-Pawelczyk.

Serdecznie gratulujemy i życzymy powodzenia.

*dr n. med. Bożena Gorzkowicz
Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego
mgr Katarzyna Kęcka
Samodzielna Pracownia POZ
Zdjęcia Katarzyna Kęcka*



TARGI, TARGI, TARGI...

Miniony, pierwszy kwartał tego roku był bardzo pracowity dla zespołu Akademickiego Szczecina, w tym dla ekipy Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Przypominamy. Trzy lata temu cztery szczecińskie uczelnie publiczne: Pomorski Uniwersytet Medyczny, Akademia Morska, Uniwersytet Szczeciński i Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny pod marką Miasta Szczecin podjęły decyzję o promocji Szczecina jako ważnego miasta uniwersyteckiego. W ramach projektu „Akademicki Szczecin” uczelnie mają wspólne stoisko targowe i razem prowadzą działania marketingowe.

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie od stycznia do kwietnia 2013 r. uczestniczył w ośmiu imprezach edukacyjnych. W Rzeszowie byliśmy w ostatnich dniach stycznia na VIII edycji Podkarpackich Targów Edukacyjnych „EduSalon”, w których wzięło udział ponad 100 wystawców, a które, jak zapewniają organizatorzy, odwiedziło 9 tys. osób. Nasza ekipa była na nich po raz pierwszy, rozdaliśmy ponad 300 informatorów. Wcześniej odwiedziliśmy Białogard i Świdwin.

Tylko w marcu odbyło się pięć imprez: w Gorzowie Wielkopolskim, Zielonej Górze, Poznaniu, Lublinie i Katowicach. Mimo mroźnej i długiej zimy zespoły Akademickiego Szczecina nie miały większych problemów z bezpiecznym dotarciem na miejsca i przedstawieniem ofert naszych uczelni. 5 i 6 marca byliśmy na Targach Edukacyjnych „Absolwent” w Gorzowie Wielkopolskim, a tydzień później na podobnych w Zielonej Górze. Targi te organizowane są od dziesięciu lat i cieszą się dużym zainteresowaniem wystawców oraz zwiedzających. Stale poszerzana oferta wystawiennicza oraz bogaty wybór imprez

towarzyszących, wierne grono wystawców z całego kraju sprzyja rozwojowi i podnoszeniu rangi tych przedsięwzięć. Targi Edukacyjne „Absolwent” organizowane się w dwóch edycjach: lubuskiej – Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski, oraz wielkopolskiej – Piła i Leszno. W tej pierwszej uczestniczyło 134 przedstawicieli polskich szkół wyższych. Na obu imprezach rozdaliśmy ponad tysiąc informatorów. Młodzi ludzie najczęściej pytali o pielęgniarstwo, kosmetologię i biotechnologię. Chcieli wiedzieć, czy po tych kierunkach będą mieli szanse na znalezienie dobrze płatnej pracy. Niektórzy spodziewali się, że to uczelnie zaproponuje im pracodawcę.

Od 15 marca gościliśmy na targach Talent – Edukacja – Sukces w Poznaniu. W halach Międzynarodowych Targów Poznańskich zaprezentowało się około 300 szkół i instytucji związanych z oświatą. Wśród wystawców były szkoły podstawowe, gimnazjalne, policealne, językowe i uczelnie wyższe, ale też wydawnictwa oraz instytucje samorządowe, kulturalne i turystyczne. Do tych targów region wielkopolski przygotowuje się bardzo rzetelnie, ich oferta jest zawsze bogata i ciekawa. Odwiedza je rekordowa liczba uczniów i cieszą się one naprawdę dużym zainteresowaniem.

19 marca byliśmy na targach w Lublinie, które odwiedziło ponad 11 tys. osób. A oferty przedstawiło 100 wystawców, wśród nich szkoły wyższe z całej Polski. Targom towarzyszyły konferencje i szkolenia dla nauczycieli oraz wiele atrakcji dla młodzieży.

26 marca nasz pracowity okres zamknęliśmy wyjazdem do katowickiego Spodka na Ogólnopolskie Targi „Edukacja 2013”, na których ofertę edukacyjną zaprezentowało ponad 70 uczelni wyższych



i pomaturalnych. Uczestnicy otrzymali pełną informację z zakresu studiów dziennych, wieczorowych i zaoczných.

Pod koniec kwietnia przedstawiciele PUM byli na targach w Gryficach, które tradycyjnie odbywają się na rynku głównym miasta. Organizuje je starostwo powiatowe, adresowane są do młodych mieszkańców tych terenów, pomagają w trudnych i ważnych decyzjach wyboru drogi życiowej.

Akademicki Szczecin już przygotowuje się do kolejnych letnich promocji. Przed nami wyjazdy m.in. do Niemiec na największe targi edukacyjne w Berlinie i Hamburgu.

Gdyby ktoś z Państwa czytających ten tekst chciał do nas dołączyć – bardzo serdecznie zapraszamy do współpracy.

Kinga Brandys

PIERWSZY TYDZIEŃ MÓZGU W SZCZECINIE

W dniach 13–25 marca 2013 r. odbyła się konferencja pt. „Tydzień Mózgu w Szczecinie” zorganizowana pod patronatem Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, II Liceum Ogólnokształcącego im. Mieszka I w Szczecinie oraz Sekcji Nauk o Człowieku (Sekcji Biologii Człowieka) Oddziału Szczecińskiego Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika (PTPK).

Tydzień Mózgu (Brain Awareness Week) został zainicjowany przez The Dana Foundation w Stanach Zjednoczonych w 1996 r. i od tego samego roku jest organizowany corocznie przez Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika w Krakowie. Tydzień Mózgu stanowi formę realizacji zadań statutowych The Dana Foundation, poprzez popularyzację wiedzy na temat mózgu, zwrócenie uwagi na konieczność prowadzenia badań w celu zrozumienia funkcji mózgu i ich zaburzeń oraz zwalczanie piętna wywołanego przez zaburzenia neurologiczne.

Pierwszy cykl wykładów odbył się 13 marca w sali wykładowej Samodzielnego Publicznego Szpi-

tala Klinicznego nr 1 PUM. Uroczystego otwarcia konferencji dokonała prof. Kinga Mazurkiewicz-Zapałowicz, prezes Oddziału Szczecińskiego PTPK oraz dr hab. Anna Lubkowska – przewodnicząca ogólnopolskiej Sekcji Nauk o Człowieku PTPK. Magister Wioletta Pawlukowska w wykładzie „Co z tą mową?” przedstawiła rozwój mowy i jej zaburzenia. Docent Leszek Sagan, prezentując wykład pt. „Plastyczność mózgu”, omówił historię poglądów na ten temat oraz przykłady potwierdzające zdolności adaptacyjne mózgu do zmienionych warunków spowodowanych wycięciem jego części lub guzem. „Wpływ masażu” na wcześniaka omówił i zaprezentował mgr Marek Boberski. Spotkanie zakończono wykładem „Rzadkie choroby układu nerwowego w świetle idei zawartych w Deklaracji Misji” Grupy Roboczej ds. Chorób Rzadkich Europejskiej Akademii Pediatrii wygłoszonym przez lek. Michała Skoczylasa, sekretarza Sekcji Nauk o Człowieku PTPK. Spotkanie uhonorował swoją obecnością prof. Zygmunt Sagan, wieloletni przewodniczący Oddziału Szczecińskiego PTPK.



W dniu 22 marca kolejną sesję, która odbyła się w II Liceum Ogólnokształcącym im. Mieszka I, prowadziła prof. Kinga Mazurkiewicz-Zapałowicz. Szczecińską konferencję uświetniła prof. Elżbieta Pyza, prezes Zarządu Głównego PTPK, wykładem „Mechanizm okołodobowego zegara biologicznego w mózgu”, przedstawiającym problematykę rytmów



Dr n. med. Jolanta Wierzba

biologicznych, zegara biologicznego w organizmie, jego mechanizmu molekularnego oraz metody leczenia zaburzeń jego funkcjonowania. Sekretarz Oddziału Szczecińskiego PTPK, mgr Ewa Siwiec przygotowała wykład zatytułowany „Głodny mózg”, w którym omówiła potrzeby energetyczne mózgu człowieka. Lekarz Michał Patalan, autor wykładu pt. „Wodogłowie u dzieci”, wyjaśnił przyczyny powstawania tego schorzenia, następstwa kliniczne i sposoby leczenia. Drugi dzień wykładowy zakończono wystąpieniem lek. Michała Skoczylasa „Co o mózgu pisano w XIX wieku? Publikacje członków Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika”. Wieczorem odbyło się spotkanie na pl. gen. Władysława Andersa w Szczecinie, obok pomnika prof. Jana Czekanowskiego, prezesa PTPK w latach 1923–1924.

W kolejnym dniu (23 marca), również w II LO, odbyły się dwa wykłady: dr Liesbeth Siderius, przewodniczącej Grupy Roboczej ds. Chorób Rzadkich Europejskiej Akademii Pediatrii, pt. „The human reason”, oraz dr n. med. Jolanty Wierzby (Gdański Uniwersytet Medyczny) nt. „Niepełnosprawność intelektualna a genetyka”. Oba wykłady dotyczyły głównie problematyki chorób rzadkich. Sesję prowadziła dr inż. Monika Rajkowska, wiceprzewodnicząca Sekcji Nauk o Człowieku PTPK.

Trzy pierwsze dni wykładowe miały charakter otwarty. Czwarty, 25 marca, był zorganizowany tylko dla uczniów i zaproszonych gości. Sesję uczniowską rozpoczęto wystąpieniem Wiktorii Kugler i Agnieszki

Mielczarek nt. „Dlaczego warto się uczyć?”. Omówione zostały psychologiczne i społeczne aspekty uczenia się oraz najważniejsze czynniki wpływające na motywację i nastawienie do samodzielnego rozwoju. Wyjaśniono również mechanizm przyswajania i przekazywania informacji do pamięci długotrwałej. Jagoda Marciniak i Weronika Ławniczak w prezentacji „O pamięci i uczeniu się” mówiły o metodach oraz mechanizmach zapamiętywania i wykorzystywania wiedzy w konkretnych momentach. Wspomniane zostały również różne rodzaje pamięci oraz czynniki, które utrudniają zapamiętywanie, między innymi dekoncentracja i brak motywacji. Autorzy wystąpienia „Płeć mózgu” – Magda Czapka, Marta Korsak,



Dr inż. Monika Rajkowska

Jagoda Marciniak i Weronika Chwałko, skupili się na podobieństwach i różnicach w budowie i funkcjonowaniu mózgu u kobiet i mężczyzn oraz biologicznych i społecznych skutkach tych różnic. Omówili mechanizmy kształtowania się mózgu człowieka oraz wpływ hormonów na jego działanie. Wykład Adrianny Dobroszewskiej i Jana Brancewicza „Psychologiczne i społeczne aspekty zjawiska snu” dotyczył zagadnień związanych ze snem jako zjawiskiem fizjologicznym o charakterze przystosowawczym oraz wpływem chronotypu na społeczne aspekty życia człowieka. Przedstawiono różnice pomiędzy czuwaniem a snem oraz poruszono problem tzw. zegara mózgu. Podkreślono m.in. brak korelacji pomiędzy okresami drzemki poszczególnych obszarów mózgu, brak scentralizowanego układu usypiania snu i koncepcję lokalnego snu poużytkowego, a także zróżnicowanie aktywności „zegara mózgu” odnoszące się do typu osobowości. „Zaburzenia i choroby snu” przedstawili Natalia Świerczyńska, Kaja Lewandowska, Kamil Brodowski i Joanna Warchoń, omawiając choroby genetyczne, psychiczne oraz schorzenia innego typu skutkujące zaburzeniami snu.

Michał Nawrot, Jerzy Brzozowski i Mateusz Jeżewski zapoznali słuchaczy z tematyką „Kiedy mózg działa przeciwko nam – strach, fobie, smutek i depresja”. Omówili typy depresji i lęku, sposoby leczenia oraz ich wpływ na życie ludzi w społeczeństwie. „Wpływ różnych substancji na układ nerwowy człowieka” przedstawili Jakub Czerski, Mateusz Sochanowski i Piotr Sowiński. Prelekcja dotyczyła wybranych pierwiastków, konserwantów, naturalnych toksyn oraz narkotyków. Natomiast „Wpływ substancji leczniczych na układ nerwowy człowieka”, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania leków (morfiny, paracetamolu, atropiny, diazepamu, bromokryptyny, strychniny i efedryny) na układ nerwowy i hormonalny, został przedstawiony przez Agnieszkę Nadkańską i Mariolę Wójcik.

W prezentacji „Biochemia miłości” Agnieszka Mielczarek i Wiktoria Kugler przedstawiły fizjologiczne i metaboliczne aspekty stanu zakochania, z uwzględnieniem szczegółowego przebiegu tego procesu i działania neuroprzekaźników – dopaminy, noradrenaliny, oksytocyny, endorfin oraz wielu innych „hormonów miłosnych”. Porównały również aktywność kory mózgowej odnotowaną dla miłości matczynej i romantycznej.

Dylemat „Ból – nasz wróg czy przyjaciel” starali się rozwiązać Joanna Skórzewska, Aleksandra Jasik i Daniel Żelazo. Przedstawili różne aspekty i płaszczyzny czucia bólu, podział bólu pod względem natężenia bodźców i kryteriów czasu, mechanizm ostrego bólu receptorowego, a także metody leczenia bólu oraz jego wpływ na życie chorego. W prezentacji „Fantom – urojenie czy choroba” Weronika Ławniczak, Sara Kurkowska i Małgorzata Pośpiech przedstawiły formułowane na przestrzeni lat hipotezy wyjaśniające zjawisko fantomu. Szczególnie skupiły

się na teorii neuromatrycy Ronalda Melzacka, będącej obecnie najbardziej prawdopodobnym wyjaśnieniem odczuć nieistniejącej kończyny. Prezentacja „Zespół obcej ręki” Zuzanny Malkowskiej i Pauliny Omelańskiej dotyczyła przypadków z neurologii klinicznej. Przedstawiono historię wiedzy o zespole obcej ręki, światowe badania nad mózgiem, funkcje poszczególnych części kory ruchowej, ośrodków mowy oraz specjalizację półkul i zaburzenia lateralizacji. Aleksandra Szydenda w wystąpieniu „Szyszynka i rytm okołodobowy” skoncentrowała się na budowie i funkcjach szyszynki oraz przebiegu rytmu okołodobowego u człowieka i zwierząt. Opiekunami uczniów i ich prac były mgr Anna Żdan-Andrelczyk i mgr Bożena Praczkowska.

Tydzień Mózgu w Szczecinie zakończyło wystąpienie lek. Michała Skoczylasa „Wady wrodzone układu nerwowego – profilaktyka i obrazowanie”, zwracające uwagę młodzieży m.in. na niewystarczającą podaż kwasu foliowego w diecie ciężarnej oraz znaczenie okresowych badań ultrasonograficznych płodu.

Organizatorzy Tygodnia Mózgu w Szczecinie składają podziękowania: prof. Andrzejowi Ciechanowiczowi, rektorowi PUM; mgr Jolancie Jastrzębskiej, dyrektor II LO; wszystkim wykładowcom, słuchaczom i uczestnikom oraz osobom, które wspierały tę inicjatywę, a których zaangażowanie umożliwiło zrealizowanie ciekawego programu spotkań.

*lek. Michał Skoczylas, Klinika Patologii Noworodka
dr hab. n. zdr. Anna Lubkowska*

*Samodzielna Pracownia Medycyny Fizykalnej
prof. dr hab. Kinga Mazurkiewicz-Zapałowicz
Katedra Hydrobiologii, Ichtiologii i Biotechnologii Rozrodu ZUT*

* Autorzy tekstu dziękują uczniom II LO za przygotowanie materiałów dotyczących prezentacji w ramach sesji uczniowskiej.

Opowieści lekarskie

JAZZ CAFÉ

Kawiarnie jazzowe nie miały i nie mają sobie równych w pamięci Elfoe. Głównie przez improwizację. To istota jazzu, która pozwala na kształtowanie rzeczywistości w sposób dla nas samych często interesująco zaskakujący. Tak na początek, żeby nie „przyćmić” jazzem Chopina, Mozarta, van Beethovena, kompozycje tych geniuszy muzyki są od początku do końca zapisaną improwizacją ich wyobraźni muzycznej i zasadniczo nie trzeba ich

już improwizować. Byłaby to improwizacja improwizacji. Zdarzali się wykonawcy muzyki klasycznej, którzy improwizowali, ale nie stało się to niezbywalną częścią tego gatunku.

Jazzowe kawiarnie zwykle umieszczone są gdzieś w nieco cichszym otoczeniu centrów miast. Royal Jazz Club w Szczecinie znajduje się w piwnicy z gotyckimi sklepieniami w niewielkiej piętrowej kamienicy. Ale bywają też mocno rozbudowane

przedsięwzięcia, jak Hideaway Parlimentary Jazz Award Winners w Londynie, czy Blue Note Jazz Club w NY lub Jazzclub Birdland w Hamburgu. Tam ciągnęli miłośnicy improwizacji, niezależnie w jakim celu przybyli do tych miejsc. Ich światem, który zawsze zabierali ze sobą, i którego potrzebowali i poszukiwali, był świat jazzu.

Takie miejsce jest też w kipiącym południowym temperamentem St. Julian's na Malcie. W jakiejś odległości od kawiarni drżących w rytm salsy znajduje się Sji's Smooth Jazz (5A Church Street Paceville). Niewielkie wejście pod białą markizą, w środku kilkanaście stolików, na prawo bar, dalej przeszklone drzwi, za nimi patio z kamienną posadzką, drzewem, kolejnymi stolikami. Większość komentarzy brzmiała: „Great jazz bar and friendly owners and staff”. W kawiarniach jazzowych istotną rolę spełnia nie tylko muzyka, ale i osoby, które tam przychodzą, słuchają muzyki, czekają na improwizacje, które zabiorą ich do nieznanych miejsc ich wyobraźni. Tam nikt nie ma dostępu, a rozmowa z muzyką, muzykiem toczy się w niewerbalnym języku, który rozumieją wszyscy ludzie. W tym języku brakuje wielu słów znanych ze swojego okrutnego znaczenia. Nie wymieniam ich tutaj, bo nie ma dla nich miejsca. Jednak nikomu wstęp do tego świata nie jest zabroniony. Uniwersalny język muzyki jest piękny, jednak nie da się za jego pomocą zbudować komputera czy organu. To język uczucia, chociaż zapewne wyzwala hormony anaboliczne lub relaksacyjne i coś w nas „robi”. Bezbronni wobec świata mamy tylko siebie i improwizację.

W sobotni wieczór padał deszcz. Jak zwykle deszcz na Malcie trwał krótko, chmury przewiał wiatr i jego obecność przelotną można było zobaczyć na mokrym chodniku i w kroplach na karoseriach samochodów. W Sji's Smooth Jazz były wolne stoliki. Schirley (a jak nie ona, to właściciel) podchodziła do drzwi i witała gości, jakby to byli starzy znajomi. To miłe i wcale nie wyglądało sztucznie, fani jazzu są ze sobą zaprzyjaźnieni zupełnie jakby należeli do jakiejś organizacji. Przy Rolandzie siedział muzyk w białym swetrze z czapką daszkiem do tyłu. Nie wiadomo, czy był łysy, bo czapki nie zdjął ani na moment. Na Gibsonie grał muzyk w czerwonej koszuli. Siedzieli w cieniu, grali bez nut. Improwizacje gitarowe były szybkie i subtelne, były też i wolne. Dźwięk subtelny, przymglony, charakterystyczny dla klasycznego jazzu. Po dwóch utworach na sce-

nie pojawił się muzyk z fletem bocznym, przedstawiony przez Schirley. Po pierwszym numerze muzycy podali sobie ręce w geście akceptacji. Flecista został przyjęty i powoli nabierał pewności siebie. Do drzwi wejściowych zbliżyła się niewysoka blondynka, dość korpulentna, w ręku trzymała plastikową torbę. Po chwili niepewności weszła do środka, ale nim została przywitana, cofnęła się. Cofnęła się również Schirley. Wyglądało, że to jakieś nieporozumienie i że blondynka szuka lokalu z czymś do jedzenia. Po chwili jednak wróciła. Tym razem pewnie otworzyła drzwi, weszła do środka, zdjęła wierzchnie okrycie, plastikową torbę odłożyła na sąsiednie krzesło. Rozejrzała się, wyraźnie pod wrażeniem miejsca. Uśmiechnęła się do siebie szeroko i zabujała całym ciałem. Podeszła Schirley, porozmawiały chwilę, i jeszcze jedną. Najwyraźniej doszły do porozumienia i za chwilę na stoliku pojawiła się lampka wina na długiej, zgrabnej nóżce. A więc jednak nie o jedzenie chodziło. Wieczór trwał swoją nieskończoną skończonością. Wiadomo, że próba wykorzystania każdej minutki upływającego życia nie jest żadną miarą możliwa, w końcu i tak pozostaje wspomnienie chwili minionej. Tak naprawdę życie spowalnia tylko kac, ale z kolei nie przynosi szczęścia, delikatnie mówiąc. Blondynka z każdą chwilą była bardziej oswojona z miejscem i sytuacją. Rytmicznie bujała się na krześle, odchylała głowę do tyłu, wybijała rytm na kolanie i znowu uśmiechała się do siebie. Kiedy podniosła się i skierowała w stronę baru, patio i toalety, jej chód okazał się energiczny, trochę kołyszący na boki. Czyżby była z dodatkowym chromosomem? Wróciła z drugim kieliszkiem białego wina na zgrabnej nóżce. Siedziała obok. Na scenę wszedł właściciel i śpiewał standardy, trzech muzycy improwizowali. Blondynka była wyraźnie uszczęśliwiona. Zagadnęła Elfoe, oddała swoje orzeszki i chipsy, ale tak naprawdę chciała wypowiedzieć się o swoim szczęściu, którym był jazz i śródziemnomorskie słońce, tak inne od zachmurzonego nieba północnej Europy. Jak mawiał Thorsten, jakby Bóg na pół roku zawiesił kurtynę odgradzającą ludzi, zwierzęta i rośliny od jego blasku i ciepła. Wieczór powoli dobiegał końca, zbliżała się już północ. Goście i gospodarze zegnali się jak dobrzy znajomi. Spotkają się w tym i podobnym towarzystwie, przy takiej i podobnej w konwencji muzyce jeszcze wiele razy.

Jacek Rudnicki

TYDZIEŃ WALKI Z RAKIEM SZYJKI MACICY



W styczniu 2013 r. IFMSA-Poland nawiązała współpracę z Europejskim Stowarzyszeniem Raka Szyjki Macicy (ECCA), w ramach której zostaliśmy poproszeni o podniesienie świadomości dotyczącej raka szyjki macicy oraz przypomnienie o badaniach przesiewowych.

Forma i sposób przekazu była dowolna, Oddział Szczecin jako jeden z czterech oddziałów z całej Polski, które podjęły się akcji, postawił na młodzież! Wybraliśmy się do trzech szkół (gimnazjum i licea ogólnokształcące) w Szczecinie, gdzie członkowie IFMSA-Poland mówili o tym, co jest konieczne, aby ustrzec się przed tym nowotworem. Uczniowie na koniec zajęć brali udział w konkursie, w którym mogli zdobyć Perły Mądrości – upominki przekazane nam przez Europejskie Stowarzyszenie Raka Szyjki Macicy.



Pozostała grupa wiekowa kobiet nie została przez nas pominięta. Podczas „Kina Kobiet” w kinie Helios 28 stycznia studenci Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego mogli odpowiedzieć na pytania pań uczestniczących w wydarzeniu. Każda uczestniczka seansu dostała wspomnianą już Perłę Mądrości oraz ulotki dotyczące badania cytologicznego. Przed rozpoczęciem filmu krótko o temacie akcji opowiedziała Iga Wójcik, koordynator programu stałego ds. zdrowia reprodukcyjnego i AIDS.

Działania przeprowadzane podczas tego tygodnia zachęciły ECCA do dalszej współpracy, dlatego też mamy nadzieję, iż tego rodzaju akcja stanie się cykliczna lub co najmniej będzie się odbywała raz do roku w coraz większej liczbie oddziałów w Polsce.

*Iga Wójcik
V rok WL*

Zdjęcia: Anna Żuk, Karolina Gizmunt

DZIEŃ DAWCY SZPIKU

Tegoroczne obchody Dnia Dawcy Szpiku w Szczecinie odbyły się w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim 22 lutego br. W ciągu jednego dnia pobrano krew 621 osobom. Wśród chętnych do zarejestrowania w bazie potencjalnych dawców szpiku znaleźli się m.in. pracownicy ZUW, administracji zespolonej, pracownicy Służby Celnej, Izby Skarbowej, Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zawodniczki z klubu piłki ręcznej kobiet SPR Pogoń Baltica Szczecin, studenci oraz uczniowie ze szkół średnich.

Uczestnicy udzielali wstępnego wywiadu i wypełniali formularz razem z wolontariuszami – studentami Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, wśród których byli członkowie oddziału IFMSA-Poland, przedstawiciele Studenckiego Towarzystwa Naukowego i Parlamentu Studentów.

Pobrana krew została oddana do badań genetycznych. Uczestnicy akcji powinni otrzymać karty potencjalnego dawcy pocztą za około



trzy miesiące. Jeśli potrzebny będzie właśnie ich szpik, zostaną poinformowani przez fundację DKMS Baza Komórek Macierzystych Szpiku.



Zapraszamy wszystkich do zarejestrowania się w rejestrze potencjalnych dawców.

Anna Żuk

IV rok WL

Zdjęcia Adam Łopuszko

OBCHODY DNIA CHOROÓB RZADKICH

W najrzadziej spotykanym dniu w roku, tj. 29 lutego, już po raz trzeci w Polsce obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Chorób Rzadkich. W tym roku po raz pierwszy wraz z Krajowym Forum na rzecz Terapii Chorób Rzadkich – ORPHAN, organizacją parasolową, skupiającą stowarzyszenia pacjentów z chorobami rzadkimi, zorganizowaliśmy w Oddziale Szczecin IFMSA-Poland kampanię informacyjną na temat Dnia Chorób Rzadkich: „Widzę, słyszę, działam”. Oprócz rozwieszania plakatów, które w ważniejszych miejscach naszej uczelni informowały o wydarzeniu, i rozdania ulotek, studenci brali udział w akcji odciskania dłoni na znak współpracy i solidarności z osobami z rzadkimi chorobami. Głównym celem akcji było zwrócenie uwagi studentów medycyny oraz lekarzy na problem tego typu schorzeń. Specjalnie dla naszych studentów

przygotowaliśmy konkurs – codziennie przez siedem dni publikowane były artykuły dotyczące takich chorób, jak: mukowiscydoza, fenyloketonuria, choroba Perthesa czy Canavan. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem i zakończył się tematycznym testem. Pierwsza trójka zwycięzców (Małgorzata Zielska, Magdalena Stefańska i Katarzyna Kuriata) otrzymała nagrody książkowe, a wszyscy uczestnicy nagrody pocieszenia w postaci uroczych maskotek wykonanych przez podopiecznych fundacji. W planach jest również konferencja na temat chorób rzadkich, na którą już teraz wszystkich gorąco zapraszamy.

Paulina Kaźmierczak

IV rok WL

Zdjęcia: Paweł Tymrakiewicz, Anna Żuk





DOLINA MUKOLINKÓW

Co łączy mistrza sztuk walki Michała Materłę, bractwo rycerskie, pokazy barmańskie i szczeciński Oddział IFMSA-Poland? Odpowiedź jest prosta – Dolina Mukolinków, czyli dobre serce i chęć pomocy dzieciom z mukowiscydozą! Impreza miała charakter charytatywno-informacyjny i odbyła się w związku z Ogólnopolskim Tygodniem Mukowiscydozy w Centrum Handlowym „Turzyn”. Podczas akcji nastąpiła mobilizacja prawie całego Oddziału Szczecin, był z nami „Kostek z klasą”, „Szpital Pluszowego Misia”, „Zdrowie pod kontrolą”, a pozostali członkowie rozproszyli się po galerii handlowej, by opowiadać o tej chorobie i zbierać do puszek drobne dla głównego organizatora – fundacji Matio. Na scenie były występy artystyczne m.in. wzruszający recital bliźniaczek z mukowiscydozą – Julii i Natalii, rewia taneczna Rising Stars, pokazy brazylijskiego jiu-

-jitsu i aikido oraz zabawy i konkursy dla najmłodszych. W przerwach między występami gościliśmy specjalistów w dziedzinie pediatrii i pulmonologii z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. Starali się oni przybliżyć problem mukowiscydozy i opowiedzieć o codziennych zmaganiach rodzin dzieci z tą genetyczną chorobą. Ponadto nieocenionym źródłem wiedzy byli również rodzice „Mukomotyli”, którzy opowiadali o własnych doświadczeniach i spostrzeżeniach. Nad całym projektem czuwała organizacja Matio, zajmująca się na co dzień pomocą rodzinom dzieci z mukowiscydozą, oraz dr Iwona Ostrowska, która jest niewątpliwie motorem napędzającym całą maszynę i bez której ta impreza nie odniosłaby tak spektakularnego sukcesu.

Anna Fabian

IV rok WL

Zdjęcia: mama studio.art

JESTEM DUMNY...

I'm proud to be a part of IFMSA-Poland – to hasło reklamowe jednego z polskich oddziałów, które z powodzeniem mogłoby być sloganem całej ogólnoświatowej federacji. Nazywam się Marcin Krajmas i jestem częścią czegoś wielkiego, w czym każdy student medycyny powinien uczestniczyć. Nie muszę chyba dodawać, że jestem z tego bardzo dumny.

Członkiem IFMSA-Poland stałem się prawie trzy lata temu, czyli niemal w tej samej chwili, kiedy

mogłem powiedzieć o sobie, że jestem studentem medycyny. Pracując dla tej organizacji, osiągnąłem kilka sukcesów, poniosłem wiele porażek, ale przede wszystkim nauczyłem się bardzo, bardzo dużo i zdobyłem ogromne doświadczenie w wielu kwestiach. Poznałem też wielu wspaniałych ludzi z Polski i świata. Wiele osób do dziś dziwi się, po co mi to wszystko. Każdy ma w życiu jakiś cel, jakieś marzenia. Ja mogę realizować swoje właśnie dzięki



IFMSA-Poland. Takim marzeniem, które później stało się celem, a skończyło jako rzeczywistość, był wyjazd do USA, który był dodatkiem do tej wielkiej konferencji. Stany Zjednoczone jakie są, każdy widzi, więc skupię się na tym, co mnie do tych Stanów ściągnęło.

General Assembly (dalej zwany GA) jest dla członków mojego stowarzyszenia tym, czym Mekka dla wyznawców islamu. Aby dostać się do polskiej delegacji liczącej 24 osoby, musiałem przez te trzy lata ciężko na to pracować. Co to jest GA? Wielki zjazd studentów medycyny z całego świata – 106 krajów i około 1000 studentów. Chodzą słuchy, że jest to największy zjazd studentów na świecie i że większą liczbą krajów reprezentowanych w jednym miejscu mogą się pochwalić jedynie na obradach ONZ. Takie zjazdy odbywają się dwa razy do roku – jeden w marcu, drugi w sierpniu. Sama tematyka GA skupia się głównie na sprawach organizacji, jednak podczas jego trwania dostępnych jest wiele szkoleń i wykładów na różne tematy. W IFMSA-Poland zajmuję się marketingiem, więc szkolenia, w których uczestniczyłem, w większości dotyczyły właśnie tej tematyki. Mało medyczne? Na pewno, jednak w późniejszym życiu lekarza równie istotne co umiejętność osłuchiwania czy interpretowania EKG. General Assembly otwiera oczy na świat. Mając tych wszystkich ludzi i te wszystkie kraje na wyciągnięcie ręki, można się bardzo dużo dowiedzieć o medycynie i o świecie. Dyskusje na temat kultury, edukacji medycznej oraz problemów medycyny w poszczególnych krajach nie miały końca. Wszyscy starali się powiedzieć o swoim kraju i uczelni jak najwięcej. Gdy tak ogłaszałem światu, że jestem ze Szczecina, podszedł do mnie Iwan z Rosji, który doskonale wie, co to PUM, gdzie jest Szczecin i że nie leży nad morzem. Spośród miliona studentów medycyny w IFMSA znalazł się jeden, który odwiedził nasze miasto i naszą uczelnię przy okazji praktyk wakacyjnych. Prosił, abym pozdrowił cały nasz oddział,

choć nie mógł przypomnieć sobie nazw kilku miejsc, które zrobiły na nim ogromne wrażenie. Bardzo miło wspomina czas spędzony w naszym mieście i to, że jest bogatszy w wiedzę na temat odległości od morza niż duża część polskiego społeczeństwa. To właśnie jest IFMSA!

Jak już wspomniałem, byli tam ludzie z całego świata. Wspaniali ludzie. Można powiedzieć, że teraz w każdym zakątku świata mam przyjaciela. Przyjaciół to bardzo dużo powiedziane, jednak w tym przekonaniu utwierdził mnie młody lekarz z USA, który prowadził jeden z wykładów otwierających. Opowiedział on o swojej przygodzie z IFMSA i o przyjaciółach, których dzięki pracy w federacji zyskał. Stwierdził, że nie ma znaczenia, czy pewne osoby widziałeś raz w życiu, czy dwa. Ci ludzie zawsze ci pomogą i zawsze znajdą dla ciebie czas. Dzisiejszy świat jest tak skonstruowany, że nie ma znaczenia 10 tys. km, które się pokonuje, aby odwiedzić kogoś na drugiej półkuli. Teraz wiem, że gdy znajdę się np. w Panamie, Salvadorze albo w Algierii i będę miał problem, znajdę e-maila do tego przyjaciela, którego poznałem w Baltimore, i wiem, że on mi pomoże.

Zwieńczeniem całej konferencji był wykład Patcha Adamsa, czyli dr. Clowna. Jest sławny na całym świecie ze swojego podejścia do pacjentów. Przez cały wykład przekonywał nas, że można leczyć śmiechem. Wierzę mu! Podejście do pacjenta jest ogromnie ważne, a często w późniejszej praktyce zapominamy o tym, że pacjent nie jest naszym wrogiem, który zajmuje nam czas, a osobą, która potrzebuje naszej pomocy. Nie mówię, że wszyscy lekarze powinni nosić spodnie w ciastka, ale przynajmniej powinni się uśmiechać. Dzięki niemu wiem, że nigdy o tym nie zapomnę!

Warto wiedzieć więcej! Warto robić więcej! Warto być w IFMSA-Poland!

Marcin Krajmas
III rok WL

JOINT BRITISH TRANSPLANTATION SOCIETY AND RENAL ASSOCIATION CONGRESS

W dniach 13–15 marca 2013 r. w Bournemouth, w Wielkiej Brytanii, odbył się Joint British Transplantation Society and Renal Association Congress. Pomorski Uniwersytet Medyczny reprezentowali studenci V roku Wydziału Lekarskiego Karina Sznabel i Marcin Musiał, przedstawiając pracę „Risk factors of acute kidney injury in patients after coronary arterial bypass graft surgery”. Praca ta została zrealizowana w Anestezjologicznym Kole Naukowym „Gasman” przy Klinice Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Ostrych Zatruc w SPSK-2 pod nadzorem dr. hab. Macieja Żukowskiego, który swoim indywidualnym podejściem przyczynił się do jej powstania.

Konferencja rozpoczęła się wystąpieniem inauguracyjnym dr. Davida Wheelera i prof. Chrisa Watsona. Następnie równolegle na sześciu salach konferencyjnych do wczesnych godzin wieczornych prezentowano prace przybyłych naukowców. Największe wrażenie wywarło na nas wystąpienie charyzmatycznego prof. Lakhmira Chawla pt. „Optimal management of ATN” z George Washington University. W wyjątkowo interesujący sposób swoje wystąpienie pt. „Toll-like receptors and inflammasomes in acute kidney injury” przedstawił prof. Hans Joachim Anders z University of Munich w Niemczech, z którym później toczyliśmy ciekawą dyskusję.

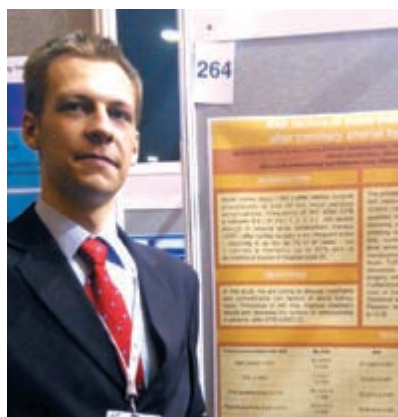
Większość czasu spędziliśmy na blokach poświęconych ostremu uszkodzeniu nerek, co pozwoliło nam spojrzeć z innej perspektywy na poruszany

problem. Nasza prezentacja, która odbyła się podczas popołudniowej sesji plakatowej moderowanej przez dr. Jonathana Foxa, spotkała się z zainteresowaniem. Dyskusja potoczyła się w kierunku związku występowania ostrego uszkodzenia nerek z zastosowaniem krążenia pozaustrojowego.

Nie zabrakło również elementów integrujących społeczność akademicką. Oprócz około 600 lekarzy uczestniczących w konferencji, obecnych było także kilkanaścioro studentów i właśnie dla nas odbyła się w piątek sesja „Academic Trainee Session”, w której uczestniczyli też nauczyciele akademicy. Opowiadali o swoich ścieżkach kariery i dawali rady, jak wejść w świat nauki. Usłyszeliśmy słowa pochwały za obecność na kongresie ze swoimi pracami i zachętę do pisanía publikacji.

Uczestnictwo w tej konferencji było dla nas wyjątkowym i bardzo ciekawym doświadczeniem. Chcielibyśmy wprowadzić kilka zasłyszanych tam innowacyjnych rozwiązań do naszych szpitali, które mogłyby poprawić szybkość wykrywania oraz wdrożyć wczesne leczenie ostrego uszkodzenia nerek. Wróciliśmy do kraju pełni entuzjazmu oraz chęci do dalszej pracy naukowej. Z tego miejsca pragniemy również podziękować rektorowi prof. Andrzejowi Ciechanowiczowi za okazane nam zaufanie i wsparcie organizacyjne.

*Karina Sznabel
V rok WL*





Anna Żuk i Maciej Kukla podczas badania pacjenta



Bogna Wyżykowska i Karina Sznabel
z lekarzem Walerym Grigoriewem

PRZYCHODNIA STUDENCKA



Dwieście dwadzieścia trzy przebadane osoby, 76 wykrytych nieprawidłowości, 10 studentów zaangażowanych przez cztery dni badań w dwóch ośrodkach społecznych oraz jedno skierowanie do szpitala – to bilans tegorocznych działań naszej Przychodni Studenckiej.

W ostatnich latach problem chorób układu krążenia oraz gospodarki węglowodanowej staje się coraz poważniejszy. Okazuje się, że schorzenia te stanowią główną przyczynę zgonów, a nieleczona cukrzyca prowadzi do bardzo poważnych, nieodwracalnych powikłań. Fakt ten jest bagatelizowany przez społeczeństwo, głównie z powodu ogólnego przeświadczenia, że pojawienie się chorób w pewnym wieku jest normalne. Co gorsza, gdy problem dotyka ludzi z najniższych grup społecznych, nikt się tym nie interesuje.

Dlatego jako studenci Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego Wydziału Lekarskiego będący członkami organizacji IFMSA-Poland, zdecydowaliśmy się wyjść naprzeciw temu problemowi. Priorytetem naszej akcji było zwrócenie uwagi mieszkańców schroniska dla bezdomnych oraz schroniska dla rodzin w sytuacji kryzysowej Stowarzyszenia „Feniks” na niezwykle ważny aspekt, jakim jest zdrowie.

Z założenia projekt realizujemy w okresie jesienno-zimowym. W czasie akcji wykonujemy pomiar ciśnienia tętniczego i glikemii przygodnej. W tym roku podczas trzech wizyt w schronisku dla bezdomnych przy ul. Zamkniętej w Szczecinie przebadaliśmy wszystkich mieszkańców ośrodka – 181 osób, w tym 115 mężczyzn i 66 kobiet. Byliśmy również w schronisku dla rodzin w sytuacji kryzysowej przy al. Wojska Polskiego, gdzie przebadaliśmy 14 rodzin (42 osoby, w tym 17 dzieci). W projekcie

uczestniczyło jednocześnie od czterech do pięciu studentów pod okiem lekarza Walerego Grigoriewa, który merytorycznie wspierał Przychodnię Studencką. Nieprawidłowe wartości ciśnienia tętniczego wykazaliśmy u 57 osób, w tym najwyższe wynosiło 195/110 mmHg. Współpracujący z nami lekarz od razu udzielał pomocy ambulatoryjnej osobom, które tego wymagały. U jednego mężczyzny wykryliśmy migotanie przedsionków, dlatego też został skierowany do szpitala. Odbiegające od normy wartości glikemii przygodnej stwierdziliśmy u 19 osób, a najwyższa wartość wynosiła 338 mg%. Osoby, u których wykryliśmy nieprawidłowości, dostały przygotowane przez nas ulotki z podstawowymi informacjami o nadciśnieniu tętniczym i cukrzycy. Podkreślaliśmy, że nie stawiamy im diagnozy, tylko sugerowaliśmy dalsze badania. Pracownicy schroniska odnotowywali nazwiska osób z nieprawidłowymi wartościami ciśnienia tętniczego i glikemii i zobowiązali się pomóc tym osobom w wykonaniu diagnostyki.

Spotkanie z osobami, które na skutek bezdomności lub ubóstwa uległy wykluczeniu społecznemu, było dla nas wyjątkowym doświadczeniem. Uważało nas na ich potrzeby i pozwoliło spojrzeć z zupełnie innej perspektywy na ich sytuację życiową. W przyszłości planujemy dalszą współpracę ze Stowarzyszeniem „Feniks”. Mamy nadzieję, że nasze działania wzbudzą zaufanie pacjentów do służby zdrowia i wykreują dobry wizerunek nas – przyszłych lekarzy w oczach społeczeństwa.

Tekst i zdjęcia: Karina Sznabel

V rok WL

Bogna Wyżykowska

V rok WL



Studenci fizjoterapii z Wydziału Nauk o Zdrowiu jeszcze przed rozpoczęciem uroczystości



Na przygotowanych wcześniej arkuszach, studenci zaznaczali kolejne przepłynięte 25 m

21:37

MEMORIAŁ KU CZCI JANA PAWŁA II

Obserwując życie studentów, można by spodziewać się, że o tej porze w sobotę wybierają miejsce na tzw. zresetowanie napięcia z całego tygodnia. Tym razem było inaczej! 6 kwietnia fizjoterapeuci z WNoZ uczestniczyli jako wolontariusze w II Otwartym Memoriale Pływackim ku czci bł. Jana Pawła II na szczecińskim obiekcie Floating Arena. To sportowe wydarzenie miało na celu upamiętnienie pontyfikatu Papieża, który trwał dokładnie 9665 dni, i właśnie tyle metrów łącznie mieli do przepłynięcia wszyscy uczestnicy, którzy stawili się w kompleksie SDS.

Każdy z nich, wedle własnych możliwości, kolejny dzień upamiętniał przez przepłynięcie 25 m, czyli jednej długości basenu. Wśród uczestników byli mieszkańcy naszego miasta, wychowankowie

UKS „Iskierka”, nauczyciele szkół specjalnych, szczecińscy sportowcy... Ponad 500 osób! Kiedy czas mijał nieubłaganie i zbliżał się koniec imprezy, a do przepłynięcia brakowało około 1000 basenów, do pomocy stawili się nawet nasi studenci oraz ratownicy. Udało się osiągnąć założony wynik daleko po północy, a radość była tym większa, że wspólnymi siłami, na sportowo, wspominając wybitnego człowieka, dołączyliśmy do innych miast Polski realizujących ten ciekawy projekt.

Każdy z uczestników, który pokonał choćby jedną długość basenu, otrzymywał dyplom, pamiątkową smycz oraz książkę z serii „Śladami Jana Pawła II po Polsce”. Przy wyjściu czekał słodki poczęstunek.



Zadaniem wolontariuszy było m.in. zliczanie przepłyniętych przez uczestników basenów



Pływacy z UKS „Iskierka”



Fizjoterapeuci mają kondycję! – tu studenci po zakończeniu pływania o godz. 0:30!

W organizacji mityngu brali udział m.in.: Olimpiady Specjalne Polska – Oddział Zachodniopomorski, Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka”, Fundacja „Szczecińska”, których przedstawiciele kolejny raz zaprosili nas do współpracy. Patronat honorowy objęli: Urząd Miasta Szczecin oraz metropolita szczecińsko-kamieński ks. arcybiskup Andrzej Dzięga.

Pływające „iskierki” znów pokazały swoje umiejętności. Klub sportowy istnieje od 2005 r. Sekcja pływacka jest bardzo mocna i zarówno 12 marca 2013 r., kiedy odbywał się X Mityng Pływacki Olimpiad Specjalnych (w którym i nasi studenci byli wolontariuszami), jak i w sztafecie na cześć Papieża obserwowaliśmy ich ogromne zaangażowanie i chęć pokonania jak największego dystansu.

Olimpiady Specjalne to organizacja pożytku publicznego, której celem jest opieka i wspomaganie rozwoju osób z niepełnosprawnością intelektualną i zapewnienie im możliwości uprawiania sportu. Filozofia tej organizacji bazuje na założeniu, że takie osoby, przy odpowiedniej zachęcie i ukierunkowaniu, potrafią trenować, cieszyć się i czerpać korzyści z różnych dyscyplin sportowych dostosowanych do ich możliwości. „Zwiększenie świadomości społecznej poprzez szerzenie wiedzy na temat możliwo-

ści osób z tą formą niepełnosprawności” może być zrealizowane przez wydarzenia, z jakimi styczność mieli studenci fizjoterapii.

Sposób postępowania, podejścia, metody i ich modyfikacja są najszerzej omawiane podczas realizacji przedmiotu sport osób niepełnosprawnych. Nic jednak nie zastąpi możliwości uczestnictwa w takiej imprezie i obserwowania, jak faktycznie radzą sobie nasi sportowcy, jak osoba z niepełnosprawnością intelektualną, której często towarzyszy również niepełnosprawność ruchowa, funkcjonuje w takich warunkach. Rozmowa, pomoc, a nawet i sympatyczne znajomości, jakie rodzą się pomiędzy nami, dają pełny obraz, jakie działania może podjąć fizjoterapeuta i czy praca z takimi osobami jest powołaniem, czy aktywność ruchowa może wpływać na człowieka. Zaangażowanie studentów jest wynagrodzone dokumentem o odbytym wolontariacie, który uwzględniony w CV może wpłynąć na przyszłe losy zawodowe na i tak niełatwym już rynku pracy, a więc: „Nie bój się, nie lękaj! Wypłyn na głębiej!”.

*Tekst i zdjęcia mgr Magdalena Ptak
Samodzielna Pracownia Fizjoterapii
i Odnowy Biologicznej*

PO ZDROWIE NA ROWERZE – DZIEŃ KOBIET Z IFMSA-POLAND

Szczecin jest miastem pełnym wyjątkowych kobiet, które również swoje święto postanowiły obchodzić w sposób nietuzinkowy. W sobotę, 9 marca z okazji Dnia Kobiet firma Madbike zorganizowała rajd rowerowy. Ochoczo do inicjatywy przystąpiło także Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland. Mimo prognozy pogody, która zapowiadała ochłodzenie i opady deszczu ze śniegiem, w sobotni rano panie stawily się licznie na pl. Lotników. Punktualnie o godz. 10 w promieniach wiosennego słońca wyruszyły w trasę. Dystans 32 km nie przeraził nikogo – grupa, której najmłodsza uczestniczka nie miała jeszcze roczku, przejechała przez Jasne Błonia, Las Arkoński i dojechała do jeziora Głębokie, gdzie zaplanowano pierwszy postój. Tam dołączyło jeszcze kilka pań i po krótkiej sesji fotograficznej

rajd ruszył ścieżką rowerową w kierunku Polic. Metą była gospoda Zjawia w Sławoszewie. Na miejscu studentki z IFMSA-Poland Oddziału Szczecin udzielały paniom informacji na temat raka piersi. Na specjalnie przygotowanym stanowisku można było nauczyć się, jak przeprowadzać samobadanie piersi, skorzystać z materiałów informacyjnych, a także zadać nurtujące pytania studentkom. Dzięki współpracy z Zachodniopomorskim Centrum Onkologii uczestniczki rajdu wysłuchały przy przepysznej zupie dyniowej interesującej prelekcji na temat profilaktyki raka piersi. W ten sposób panie połączyły przyjemne z pożytecznym i pokazały, że kobieta na rowerze to cudo w plenerze!

*Tekst i zdjęcia
Malwina Zborowska
IV rok WL*



PO ZDROWIE NA ROWERZE DZIEŃ KOBIET Z IFMSA-POLAND

Zdjęcia Malwina Zborowska



IFMSA - POLAND

